

Szerkesztőség: kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyelv:
Közlöny. Arad :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lei fel-
több. :: Egyes szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei. (Bucure-
restiben 50 ban felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 102. szám

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

* Péntek, 1931. május hó 8

Magyar egység

Elmondja: Barabás Béla dr.

A mi kisebbségi életünkben — úgy gondolom — nem nagy lesz a változás, de tetsületes magyar szívünk már a szebb remény tudatára is hevesebben dobog. És mi várunk némán, türelemmel, hogy mit hoz a holnap, pedig már sok holnapot éltünk át, sokszor kelt életre bennünk a remény, de aztán elfogyott olykor annyira, hogy azt hittük, a csirája sem maradt meg.

Nehéz és rögös volt a pálya, amit eddig megfutottunk és ha visszatekintek, mégis csak azt kell mondanom: nem eredmény nélkül! Csak visszaemlékszem kisebbségi életünk kibontakozására. Verejtékes küzdelem volt, míg a hatalmon lévők elismerték, hogy léteziünk, hogy ebben az országban az alkotmány egyik oszloptartói vagyunk, hogy a magyar kisebbségnek joga van hozzászólni azokhoz a problémákhoz, amelyek a parlamentben asztalra kerülnek. Most ismét kisebbségi életünk egy fordulópontjához érkeztünk el. Az egész országban visszhangzó pártharcokban eddig a halkszavú ember szerepét játszottuk. Most egy olyan tendencia veti előre árnyékát, mely le akarja kisé tompítani a már túlzottan vitt hatalmi versengést. Nekünk, kisebbségeknek szükségünk van erre az atmoszférára, mert ha most összeszedjük erőnket és öblös torokkal kiáltjuk létezésünket a hatalom urai felé, talán meg tudjuk érttetni magunkat.

En bizok a magyar faj összetartó erejében. Bizom abban, hogy az ország területén lakó magyar kisebbségek most még a multnál is fokozottabban meg fogják érteni, hogy soha nem volt olyan nagy szükség az együttműködésre, mint ma, mert csakis ez az együttműködés adja meg nekünk azt a dinamikai erőt, amely a szebb holnaphoz vezet. Háromszékben, Csikben és Udvarhelymegyében lakó magyar testvéreink harci virtusában biztos vagyok! Tudom, hogy ebben a három megyében a Magyar Párt kerül ki győztesen. Maroszákon, sajnos, áthidalhatatlannak látszó ellentétek vannak a magyarság frakciói között. De nem is erről akarok beszélni. Minden gondolatom ma az aradnegyei párttagozatáé. Képzetelemben végigszántok a nyílt homlokzatu magyar falvak házain, filmszerűen peregnék előttem a képek, a figurák, azok, akik tudják, hogy milyen nagyfontosságú feladat jól előkészíteni a választásokat, hogy a megyében élő minden magyar ember tudja és érezze, hogy az urnák előtt csak a Magyar Párt listájára szavazhat, mert ott van a helye. A Magyar Párt az egyedüli alakulat, amely a lehetőségek szerint megvédi érdeküket, mert megvédi magyarságunkat!

Arad magyarsága a multban már sokszor beigazolta, hogy tudatában van annak, mi a kötelessége. Azok a személyek, akik igyekeznek megbontani az aradi magyarság egységét, nem látják be, hogy itt nem személyi kizárásról van szó, hanem egy kisebbségi nemzet érvényesülni akarásáról. A dolgok rendjén fogva pedig sokkal magasabbrendű az az akarat, amit több mint ezer éves multtal rendelkező nemzet kisebbségbe szakadt töredéke akar, mint az az érdek, amely egyesek szükreszabott látószögében kelt életre. Össze kell tehát tartanunk. A multban is beigazolódt, hogy a mi összetartásunk olyan erőt reprezentál, minivel számolni kell, amit figyelembe kell venni mindenkinek, aki nem vakon és süketen halad önző céljai felé.

Győzelmet minden eszközzel!

Goga paktumokkal akarja biztosítani a kormány többségét — A kormány szorgalmasan gyűjti a választási kartelleket — Kész a liberális paktum — A németekkel szombaton ratifikálják az egyezséget —

Argetoianu a „vaskezü” belügyminiszter lett

A politikai erőviszonyok a Calcea Victoriein levő királyi palotában alakulnak ki és a fordulatokra kíváncsi közönség várakozik a palota előtt, figyelve a ki- és bemenő politikusok elejtett szavait. Minden kombináció a jövő és távozó politikusok mosolyából, vagy zord arckifejezéséből indul ki. Amíg a tömeg a politikusok viselkedéséből akar következtetni, a kormány minden irányban megkezdte paktumos tárgyalásait. Iorga miniszterelnök reá eszmélt arra, hogy párt nélküli kormányával nem képes a többséget magának biztosítani és ha azt akarja, hogy az összeülő parlamentnek parlamentáris rendszer látszata legyen, a szavazótömegek és párt szervezetek többségét magának kell megszereznie.

A politikai élet ma több, igen érdekes eseményt termelt ki. Így például eldőlt a pénzügyi adminisztráció személyének ügye is. Teleanu utódjául ugyanis véglegesen Zamfir Bratescu volt kincstári vezérigazgatót nevezték ki, aki már le is tette a hűség esküt.

A kormány szorgalmasan gyűjti a választási kartelleket. Ma már az Uniunea Evreilor Roman is bejelentette, hogy elfogadja a kormány ajánlatát és hajlandó az együttműködésre. A megállapodás értelmében a zsidók öt kamarai és három szenátusi mandátumot kapnának. A képviselők között bizonyos, hogy Fildermann, Horia Carp, Berkovics Ilie és Ettinger helyet foglalnak. Az Országos Zsidó Párt hivatalosan is bejelentette működését, amit elfogadtak és tudomásul vették a benyújtott listát, amelyen dr. Stern Adolf a listavezető. A párt a két félközötti vízszintes vonal jelével indul.

Duca tegnap délelőttre hívta össze a vidéki liberális szervezetek vezetőit és közölte velük, hogy a párt megállapodást létesít a kormánnyal. Duca azonban azt is közölte a vidéki megbízottakkal, hogy a megállapodás végleges formáját még nem közölheti, mert előzőleg Argetoianuval kell tárgyalásokat folytatnia. A vidéki szervezetek vezetői előadták ezzel kapcsolatban, hogy a megállapodást a liberális pártban általában elégedetlenséggel fogadták, mert azon a véleményen vannak, hogy a párt történelmi multja más fellépést iri volna elő. Duca válaszában kifejtette, hogy mindent elkövetett, hogy a liberális pártot tekintélyének megfelelőleg kezeljék és sikerült is elérnie, hogy a liberális jelöltek a listák első helyeire kerülnek.

A liberálisokkal folytatott tárgyalásokkal párhuzamosan a német párttal is tanácskoztak a kormány megbízottai, majd később maga Iorga miniszterelnök és Argetoianu léptek érintkezésbe Hans Otto Roth és Konner Fritz szász vezetőkkel. A tárgyalások hosszú alkudozások után befejezettek tekinthetők, mert elvi megállapodást kötöttek a tárgyaló politikusok arra nézve, hogy közös listán mennek a választási küzdelembe.

Ellentétek a német politikusok között

Annak ellenére, hogy a kormány és a német párt részéről a megállapodást véglegesnek lehet tekinteni, azt még egyik fél sem ratifikálta. A ratifikálás szombatra várható. Nagy meglepetést keltett a németek között az a tény, hogy Brandsch Rudolf Nagyküküllő vármegyében jelöltette magát, amely pedig Hans Otto Roth kerülete volt éveken keresztül. Evvel a ténnyel a két német politikus közötti személyi ellentét még jobban kiélesedett. A fenti tárgyalásokat azonban a kormány elvágta annak lehetőségét, hogy az ifjú liberálisokkal, Bratianu György pártjával közös nevezőre jöhessen. A két liberális frakció között ugyanis olyan személyi ellentétek merültek fel, amelyeket elsimítani ma már lehetetlen. Ugy Ducaék, mint Bratianu Györgyék feltételnek kötétték ki, hogy a másik párt nem vehet részt a kormánnyal közös listákon. Ugyilátszik Iorga

„Öfelsége kormánya” megkísérel tehát minden eddig is használt eszközt a választás győzelmes lefolytatásához, pártokkal paktál, azoknak koncessziókat ad s a fascista rendszerű érdekképviseletet azzal hidalja át, hogy a kormányzati programot széles keretekbe tágitja ki, hogy azokon belül minden pártpolitikai felfogás elférhessen. Az olasz képviselői módszer utánzásának leplezésére bizonyára személyi kikötéseket is állít a koalícióba bevont pártoknak és miután most már három párt országos szervezetére támaszkodik, biztosítottá magának a prémios többséget is.

A mai belpolitikai fordulatokról különben az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója az alábbi telefonjelentést adta:

sokkal jobbnak látta az erősebb Duca frakcióvaló megegyezést és elejtette Bratianu György pártját. Bratianu György ma közölte is Iorgával, hogy a tanácskozásokat ezennel megszüntetettnek tekinti és önálló listával megy a választásokba. Az ifjú liberálisok pártjából tömegesen fognak a tagok kilépni, mert a párt evvel az aktussal kormányképtelenné vált.

Működésben a kormány kortesei

Már a kormány uralomra jutásakor beszéltek arról, hogy a belügyminiszteri tárcát Argetoianu kapja meg, ma pedig ez is befejezett tényé vált, mert a Monitorul Oficial közli Argetoianu kinevezését. Iorga miniszterelnök ad interim belügyminisztersége evvel a királyi kézfattal megszűnt és most már tudott dolog, hogy a kamarai és szenátusi választásokat Argetoianu, a „vaskezü” irányítja.

A kormány harmadik fegyvertársa, dr. Lupu ma hosszas megbeszélést folytatott Argetoianuval a már megkötött választási kartell gyakorlati kiviteléről. Az Adeverul tudni véli, hogy dr. Lupu kevesli a neki biztosított listavezetői helyeket. Nem lehetetlen, hogy az impulzív természetéről ismeretes politikus még megsértődik és a kartellt felmondja.

A nemzeti-parasztpárt kebelében, amint a Curentul értesül, súlyos ellentétek merültek föl a jelölésekkel kapcsolatban. Elégedetlenek egyes volt miniszterek is, akiket bizonytalan helyre jelöltek a képviselőválasztási listán. Így a többek között Tilea volt miniszterelnökségi államtitkár a pártból való kilépéssel fenyegetőzik, mert Szébenben második helyre jelölték Vlud Aurel mögött, akit pedig Hunyadmegyében is listavezetőnek jelöltek.

A regáti megyékben a kormány kortese hatalmas tevékenységet fejtenek ki és természetesen a nemzeti-parasztpártot ócsárolják. Ennek tulajdonítható, hogy

Calinescu Armand volt belügyi államtitkár Argesmegye egyik tulajából kikérgették a parasztok.

A kormányhoz közelálló lapok azt írják, hogy a nemzeti-parasztpárt a regátban alig fog egy-két mandátumot szerezni, miután ott a

elégedetlenség Maniu kormányzatával szemben sokkal erőteljesebb, mint Erdélyben. A nemzeti-parasztpárt választásvezetői nyolc erdélyi megyében várnak abszolút többséget. A választási harcba bevonták a chemarista és rojnik-szervezeteket s az ifjusági egyesületek vezetőit mindenütt felvették a listákra.

A kormány ugylátszik észrevette a nemzeti-parasztpárt erdélyi erőfeszítéseit és ezért hozzáfogott az eddigi semleges prefektusok kicseréléséhez. Szilágymegye új prefektusa Mateusan, Szamosmegyéé Banut, Alsófehérei Colbasi és Temesmegyéé Cloban dr. lett. Cio-

Tegnap lemondás előtt állott a kormány

A Viitorul legújabb számában a liberálisok megindokolják, hogy miért tartották szükségesnek a kormánypárttal megkötött választási kartellt. Fejtegetéseik szerint egyrészt meg kívánták őrizni az ország rendjének biztonságát, de másrészt a parlament szükségességé-

Az Adeverul érdekes cikkben mutat rá arra, hogy a liberálisok és a kormánypárt között folyó kartell-tárgyalásokat milyen veszély fenyegette tegnap, amely csaknem a kormány lemondását is előidézte. Iorga ugyanis el volt tökélve arra, hogyha a paktumot nem sikerül létrehozni, benyújtja a lemondását, hiszen a liberálisok nélkül a párijának győzelmére egyáltalában nem számíthat. Ezt azonban nem akarta volna bevárni a miniszterelnök és inkább vissza akarta adni megbízatását. Ebben az esetben — írja az Adeverul — az országot parlament nélkül kormányozták volna, de természetesen nem Iorgáék. Duca azonban átlátta a paktum felborulásának következményeit és hajlandó volt a kartellre.

Ducat a király nagyon szívélyesen fogadta és a Ferdinánd-rend nagykeresztjét adományozta neki, amely mintegy bizonyítéka annak, hogy az uralkodó nagyon meg volt elégedve Duca konciliáns magatartásával.

Ujában azonban Lupuval vannak bajok. Amint már az előző jelentések is beszámoltak róla, a hevílkény pártvezér

méltatlankodik alárendelt szerepe miatt és máris fel akarja mondani a kartellt.

Ez esetben a Titulescu-kormány megüszülése alkalmával fölmerült kis koalíció mégis létrejön, igaz, hogy nem kormányzói alapon, hanem csakis a választás esetére. Bratianu György, Averescu és dr. Lupu paktumára van

ban a nemzeti-parasztpártnak volt egyik vezetőtagja.

A bucaresti-i lapok szerint a szociáldemokrata párt Stere demokratikus parasztpártjával választási egyezséget kötött és tegnap már össze is állította jelölőlistáit.

A mára tervezett minisztertanácsot holnapra elhalasztották, amikor is szóba kerül majd a román-német konfliktus ügye. Valószínűnek tartják, hogy Németország a román kormányra bizza a német-román tárgyalások iniciatíváját és a kormány nem is tér ki ez elől.

nek átérzése is vezette. Emellett fontos szerepet játszott elhatározásukban a belső hitel helyreállításának kérdése is. Ebben a három pontban a liberális párt fenntartás nélkül fogja támogatni a kormányt, egyébként mint ellenzék működik a parlamentben.

nehát kilátás, az új kormány választása igen érdekes erő-összefogásokat fog kitermelni.

A kormány azonban aligha érzi meg dr. Lupu makrancoskodását, mert máris újabb kartellel erősítette meg helyzetét. Az új fegyvertárs nem népes, de mindenesetre — és különösen szakkérdésekben — értékes támogató: Garolid volt miniszter agrárligája.

Lupunak a kartellből való kilépése nem jelent különösebb meglepetést a pártok vezetőinek körében, akik előre látták, hogy Lupu olyan követelésekkel fog előlépni, amelyeket Iorga nem teljesíthet. Politikai körökben valószínűnek tartják azt is, hogy a könnyen hevülő Lupunak Bratianu Györggyel és Averescuval sem sikerült paktumot kötni.

Ismét megkezdték a Krepil-ház építését

A város vezetősége jogtalannak minősítette a Széchenyi-uccai ház építésének betöltését. — Steiner Józsei aradi építész sikeres intervenciója.

Tegnap számunkban foglalkoztunk az aradi mérnöki hivatal építészeti bizottsága váratlan döntésével, mely szerint a dr. Krepil aradi fogorvos tulajdonát képező Széchenyi-ucca 8. szám alatt levő földszintes ház renoválási munkálatait betiltotta avval az indoklással, hogy a város szépészeti programja szerint ebben az utcában ezentúl csak kétemeletes házakat szabad építeni, viszont a renoválás következtében ötven évig nem lehet a ház emeletessé való átépítése.

A munkálatokat Steiner József építész a kérvény benyújtása után azonnal megkezdte, mert úgy értesült, hogy a mérnöki hivatal minden további nélkül engedélyezni fogja a renoválást. A végzés kézbesítése után azonnal felebbezést nyújtott be Steiner József műépítész dr. Krepil fogorvos nevében a város állandó választmányához, kérve a mérnöki hivatal határozatának megmáskítását és a munkálatok további folytatásának engedélyezését.

Az állandó választmány mai ülésén foglalkozott Steiner József felebbezésével és a városi építészeti bizottság határozatát elutasította és jogtalannak minősítette, mert tekintetbe vette, hogy dr. Krepil János a házat a saját szükségletére alakította át és a mal nehez viszonyokban senki sem kötelezhető arra, hogy erején felüli beruházásokat végezzen. A határozat szövegét azonnal közölték az érdekeltekkel, akik megnyugvással vették azt tudomásul.

Alkalmunk volt ebben az ügyben Steiner műépítéssel beszélgetni, aki kijelentette, hogy személyesen járt el az ügyben a városnál és biztosan számított arra, hogy ezt a sérelmes határozatot megváltoztatják.

A feketehaju férfi

Irta: HERCZEG GÁBOR.

A vasúti ismeretségeknek különös pszichológiájuk van. Hamar és könnyen találjuk ki legintimébb ügyeinket annak, akit alig néhány negyedórája ismerünk és néhány óra múlva épúgy nem ismerünk többé, mint azelőtt.

Talán azért, mert mindenkiben van valami Midasz királyból, szeretjük titkainkat gödörbe beszélni, szeretjük olyannak elmondani, akit véletlenül ismertünk meg és valószínűleg soha többé nem látunk.

Úl velem szemben ez az ember, a nevét sem tudom, valami mérnök féle és én nem is tudom, miért meséli el nekem az egész történetét.

... amint hazajön a feleségem, látom, hogy egészen felindult, az arca sápadt, a keze remeg, amint lehuzza kesztyűjét.

— Mi van, mi történt? — kérdelem.

— Kérlek, Sándor, most légy néhány perc re barátom, vedd le férfi mivoltodat... Emlékszel, a házasságunk előtt ugyis mindig azt mondtad, hogy igyekezzünk egymásnak inkább barátai, mint hitestársai lenni... — mondta az asszony és őszintén szólva én nagyon izgatott lettem erre a bevezetésre.

Az asszony meg folytatja:

— Ülök a kávéházban, a rendes helyemen, tudod, a baloldali uccai mélyedésben, ahol mindig meg szoktalak várni... Olvasom a divatlapot és egyszerre érzem, hogy valaki élesen, mereven néz rám... Felpillantok. Elöttem a harmadik mélyedésben egy férfi ül. Karcsú, kissé sovány, csontos arcu férfi, fekete szemöldöke egészen összeér a köépen... koromfekete, hosszú haja kékesen sárga... Ilyen pillantást én még nem éreztem. A férfi nézése belémfuródott, a nézéséről úgy éreztem, hogy áthatol a ruháimon... Úgy az az ember engem meztelenül lát... Sándor, te tudod, hogy én mindig jó asszonyod lettem... de én... én nem tudom mi történt...

tént... engem kivert a forróság... a férfi pillantása a forró csók, a vad ölelés minden érzését kigyullasztotta bennem... Éreztem, hogy szédülök, hogy a távolság ellenére mintha beleomlanék annak a férfinak karjába... mintha az érzéki, keményfogású ujjai a testembe vajódnának... El akartam fordítani a fejem, Ez minden nehézség nélkül ment, pedig attól féltem, hogy nem fogom tudni. De amikor nem néztem rá, akkor is éreztem ugyanazt a pillantást, ugyanazzal a forrósággal siklott végig a testemen a nézése... Megint visszaneztem feléje és akkor mintha valami zöldes, gonyos felvillanást láttam volna a tekintetében. Te... ugyanolyan volt a szeme felvillanása, mint a mész, mint... azt hiszem minden férfié, amikor erejének tulsúlyával megkapott egy asszonyt, aki gyenge volt és az övé lett... Úgy éreztem, hogy a pillantásom elhomályosul, semmit sem láttam, ami körülöttem és a férfi körül volt... Nem láttam a kávéházat, az embereket, csak az egymásba érő szemöldököt, a fekete, csillogó szempárt és a kékesen fénylő, hosszú fekete haját... Sándor, az az ember... az engem megszágye nitett, legyőzött, térdre kényszerített... mindenki szeme láttára, az egész kávéház előtt... Nem tudom, de úgy érzem, hogy a sok ismerős, a pincérek, mindenki látta, hogy mi megy végbe... Úgy szégyeltem magam és nem tudtam semmit se tenni ellene... Éreztem, hogy könnyes volt az arcom a szégyentől, a megaláztatástól, amikor végre felugrottam és kiszaladtam a kávéházból...

Vettem a kalapom, kabátom.

— Gyere csak, fiacskám, majd együtt meg nézzük azt az embert egy kissé közelebről — mondom az asszonynak és ő, akiből a saját akarata szemmel láthatóan egészen hirtelen eltűnt, szó nélkül megint felhuzta a kesztyűjét és még mindig remegve jött velem.

A kávéházban egyenesen odaülünk, ahol a feleségem szokott helye volt.

Az asszony maga elé néz és a karomba csip.

— Nézd csak — sugja remegve — az ott...

a harmadik asztalnál...

Odanézek és egy férfit látok, aki szürke ruhát visel, egészen közömbös és nyugodt pillantással mered a semmibe. És rögtön azt veszem észre, hogy a férfi — kopasz. Nincs egy szál haja sem. A szemöldöke ugyan barna, de nem fekete és a közepén egyáltalán nem ér össze.

— Fiacskám — mondom — hiszen az az ember kopasz és semmiféle különös nincs rajta!...

Az asszony előremered s hirtelen nyitva marad a szája.

— Kopasz... Igazán kopasz... Ezt nem értem... Ez... ez nem az a férfi... De mégis... mi történt?

Hirtelen átvillan az agyamon: talán parókat viselt az a férfi? Nohát, csak nem változtatta meg hirtelen a külsejét itt, a kávéházban? Érthetetlen. Hívom a pincért. Mondja csak, barátom, látja maga azt a férfit, a harmadik asztalnál?

— Igen, kérem, ott ül már dél óta. Három konyakot ivott és mostanáig meg sem mozdult helyéről. Nem ismerem, úgy látszik idegen itt... talán vár valakit.

— Nem ült ott az előbb egy fekete hajú ur?

— Nem kérem, mondom, ez az ember ül ott dél óta.

— Köszönöm.

Nos, uram, mit szól ehhez? Úgy érzem, hogy ez számomra olyan rejtély, amit sosem fogok megérteni. Pedig talán nagyon is egyszerű a magyarázata, csak éppen mi nem értjük... Talán vannak pillanatok, amikor az asszonyt nem szabad egyedül hagyni, mert az első emberben, akire rápillant, meglátja azt a csodálatos lényt, aki az öntudata alatt benne él... talán ifjúkori álmának férfit, talán már születése előtt benne él ez a kép... talán már anyjában, üknagyanyjában benne élt az a kép... nem tudom, Amnyi bizonyos, hogy vannak pillanatok, amikor jó ott állni az asszony mellett, hogy az visszanyerje tiszta látását, nem gondolja?

Aradmegye új prefektusának kicserélése

Érdekes kombinációk az aradi hatóságok vezetőinek kicsereléséről. — Hír szerint Economu Mircea dr. lesz az új prefektus — Maicanescu

Mikiós ezredesnek ezidőszerezt nincs tudomása, hogy a kormány mással akarná betölteni a prefektusi széket. — Rendelet érkezett Aradra az új szenátorválasztásokról — Dr. Miclea Sever kilépett a néppártból — Ujabb kombinációk Miclosi Aurel ny. iskolaigazgató személyével kapcsolatban — **Dr. Cioban Pompiliu lett Temesmegye új prefektusa**

A választásokkal együttjáró kombinációk teljes erővel indultak meg mindenfelé az egész országban, különös vonatkozásban az egyes közigazgatási vezető-állásokkal, amelyeknek új egyéniségekkel való betöltését jóslják csaknem az egész vonalon. Politikai közéletünk eddigi berendezettsége és az egyes kormányváltozásokat követő teljes rezsimváltozás mindenkor bekövetkezése volt oka ennek az új kombináció-hullámnak is, amelyre megfelelő alkalmat és időt szolgáltatnak azok a hírek is, amelyek egyik napról a másikra terjednek szét a minisztériumokból az egész országban.

A közelgő választások tömeg-pszichózisa természetesen azokkal a közigazgatási tisztségekkel kapcsolatosan engedi szabadjára a politikai jósk fantáziáját, amelyek *hatáskörüknél fogva állanak szoros összefüggésben a választások technikai lebonyolításával*. Így tartja magát elsősorban is az erdélyi és bánági prefektusok kicserelésének híre, amelyet sok helyen összefüggésbe hoznak a községtanácsok elnökeinek és polgármestereinek közeli kicserelésével is. Temes megyében dr. Cioban Pompiliu megyei prefektussá történt kinevezése egyelőre igazolni látszik a messzemenő kombinációkat, amelyeket a kormány egyre változó terveire fűznek és a mai napon Arad politikai körében már annak híre terjedt, hogy *Argetoianu* miniszter, a belügyi tárca új vezetője lecserélni kívánja Aradmegye új prefektusát is, egyik saját jelöltjével, akit egy temesvári fiatal köztisztviselő, *Economu Mircea dr.* személyében vettek kombinációba. Ugyancsak erre a pozícióra jelöltek ki már Argetoianunak egy másik, aradi hívét is *Miclosi Aurel* elemi iskolai igazgató személyében, aki azonban mit sem tud még az új belügyminiszter szándékairól. Kötelességünknek tartottuk, hogy közvetlen felvilágosításért ez ügyben a jelenleg leghivatottabb forráshoz, *Maicanescu* Miklós ezredeshez, Aradmegye prefektusához forduljunk, aki meglepetéssel értesült az elterjedt kombinációkról és kategórikusan kijelentette, hogy a jelen pillanatban *semmitéle tudomása nincs arról*, hogy a kormánynak más intenciói lennének Aradmegye prefektusi tisztségének betöltésével, mint ahogyan ezt a kérdést már elintézte. Neki nincs szándékában elhagyni helyét, melyre a kormányelnök bizalmas hívta, nem is kérte átcserelését, tehát a találgatásoknak semmiféle komoly alapjuk nincsen.

Aradi nevek a politikában

Ugyanez a helyzet a városi tanács feloszlásának híreivel kapcsolatosan is. *Lutai Cornel dr.* polgármester, aki visszaérkezése után ma már átvette a hivatalát, mitsem tud arról, hogy a kormány egyáltalán foglalkozna a községi tanácsok feloszlásának gondolatával. A polgármester napokon át minden idejét a bucaresti-i minisztériumokban töltötte, ahol a város különböző folyóúgyeiről referált és interviuolt, de sehol sem erősítették meg egyes lapoknak azt az értesülését, hogy akár a községi tanácsok, akár a rendőrségi kveszturák vezetőinek kicserelésére készülnek.

Amnyi bizonyos, hogy a választás előtti időben az *önjelöltek szinte seregestől lepik el az egyes minisztériumokat*, mert hozzá vannak szokva, hogy az eddigi pártkormányok a maguk pártbeteit igyekeztek minél előbb biztos pozícióba helyezni el. A Iorga-kormány azonban már nem párt-kormány, hanem a nemzeti egység pártja, amely nem tehet pártszempontokból megkülönböztetéseket. A kombinációknak mindenestre várniok kell még addig, míg az események annyira kifejlődnek, hogy látni lehessen a kormány választáselőtti intézkedéseinek tényleges célját és tendenciáját.

Az aradi vonatkozású politikai események-

nek érdekes szenzációja egyébként az, hogy dr. *Miclea Sever*, a néppárt aradmegyei vezetőitkára ma levelet intézett *Goldis László* volt miniszterhez, a néppárt elnökéhez, amelyben bejelentette a pártból való kilépését. Dr. *Miclea* elhatározását azzal indokolja, hogy közte és a vezetőség között ellentétek merültek fel a mozgalmak irányításával kapcsolatban. Dr. *Miclea* a pártból való kilépését táviratilag jelentette be a néppárt bucaresti-i központi vezetőségének.

Az aradmegyei prefekturára ma délután érkezett meg a belügyminisztérium távirati leirata, amelyben részletes felvilágosításokat ad arra nézve, hogy *kik vehetnek részt az új szenátorválasztásokon*. A belügyminisztériumi leirat tulajdonképpen választ ad arra a megkeresésre, amelyet az aradmegyei prefektura intézett ez ügyben a belügyminisztériumhoz és felvilágosításait az alábbiakban adja meg:

Mit ír elő a választási törvény?

— A választási törvény rendelkezéseinek értelmében szenátorválasztói joggal rendelkezik minden olyan román állampolgárságu, rendszer illetőséggel rendelkező adófizető polgár, aki *negyvenedik évét betöltötte* és szerepel a szenátorválasztói listán. Mindezeket kivül jogszerinti szenátorválasztók lehetnek hivatalból az alábbiak:

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9-18.

Nyugal és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzetközi pavilonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon ugyaz oda-, mint a visszautazásnál.

Vizummentes határátlépés.

Felvilágosítás és véleményeztetés kapható: Budapest: a vásártudósoknál, V. Alkotmány-utca 3. Aradon: Az Europa Agentúránál, Dacia Sándor Ferenc hív. menhelyiroda Bul. Regina Maria és a Wagons Lits főkajánál, Bul. Regina Maria (Ortlogon). Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda működik, vagy a vásár közvetlen tb. képviselője működik.

1. Akik a megyei tanács tagjai, a megyei delegációk elnökei és alelnökei.

2. A polgármesterek és a városi tanács tagjai.

3. A falusi tanács tagjai, vagy több falu közös tanácsának tagjai.

— Ezzel szemben — írja a 3001. sorszámot viselő belügyminisztériumi leirat — *nem lehetnek jogszerinti szenátorválasztók a megyei delegációk elnökei, ha azokat nem a megyei tanács tagjai közül választották ki*. Ugyancsak nem rendelkeznek jogszerinti szenátorválasztási joggal a falusi primárok, ha őket ugyan csak nem a falusi tanács tagjai közül választották meg.

Az érdekes minisztériumi leiratot *Gonia* belügyminisztériumi államtitkár írta alá.

Remény van az üzletvezetőség

Aradon tartására

Lutai dr. polgármester intervenciója a vasuti vezérigazgatóságnál, ahol nem tudták, hogy az üzletvezetőség elhelyezése Aradot károsodás éri — Segély a munkanélkülieknek — Terve vette a város a közmunkák megkezdését

Lutai Cornel dr. polgármester, az állandó választmány mai ülésén számolt be bucaresti-i utjának eredményéről. A polgármester a város apró ügyein kívül három égető kérdés megoldása ügyében járt el az illetékes minisztériumoknál.

Az első ügy a CFR. üzletvezetőségének Temesvárra helyezése elleni tiltakozás volt. *Lutai dr.* polgármesternek sikerült hosszabb megbeszéléseket folytatnia a vasut vezérigazgatóságának vezetőitkárával, *Gheorghiu Ioan*nal, aki *Lutai dr.* polgármester szavaiból értesült a jogfosztással járó anyagi veszteségről, amely Aradot sújtja az áthelyezés következtében. A vezetőitkár megértéssel karolta fel a polgármester kívánságát és kérte, hogy hazatérte után sürgősen memorandumban tárja fel a város vezetősége a sérelmet és azonnal a legilletékesebb helyre juttatja a kérelmet. A polgármester *Stefan*ut Sabin főjegyzőt, a szabadságon levő városi vezetőitkár helyettesét bizta meg a memorandum elkészítésével és egyúttal utasítást adott ki a polgármester, hogy az épület fényképét is a memorandum mellé csatolják, hogy a vezérigazgatóság illetékes hivatalnokai a fénykép alapján is meggyőződhesse, hogy ezt a monumentális épületet üresen hagyni nem lehet. Ezenkívül a memorandum részletesen foglalkozik a jogi szempontokkal, amelyek a vasut és Aradváros között az üzletvezetőségi palota felépítése idejében létrejöttek.

A második ügy, amelyet a polgármester bucaresti-i programjába foglalt, a munkanélküliek segélyezésére az állam anyagi támogatását kérni. A polgármester 300.000 lej kiutalását kérte, azonban a minisztérium bevárni kívánja *Ciolu Vintila* aradi munkafelügyelő jelentését és valószínűleg a jövő hét elejére

már ki utalják a segélyt, amit körülbelül 200 ezer leiben állapítanak meg Bucarestiben.

A legelőlkérdése volt a harmadik elintézendő ügy a fővárosban, de ebben a kérdésben semmi pozitívumot elérni nem sikerült, mert a város kérelmének teljesítése ellen annakidején az erdészeti hivatal felelősséggel élt és mindaddig, amíg a helyszíni szemlék és megállapítások le nem bonyolódnak, a minisztérium nem akar állástfoglalni ebben az ügyben.

Az állandó választmány ezután több apró ügyet tárgyalt le, így visszautasította a közszállításra kitűzött árlejtés ellogadását.

Végül a munkanélküliség legutóbbi anketájának eredményét ismertette *Velesov Géza dr.* alpolgármester és kifejtette, hogy *Iltői Adler Tibor* javaslata, amely szerint a vállalatok, kereskedők és iparosok kivül a lakosságot is kéri fel arra, hogy a legminimálisabb, de állandó jellegű segéllyel járuljon hozzá a munkanélküliség enyhítésére, az egyetlen elfogadható javaslat és ezért az alpolgármester a jövő hét elején megint összehívja a segélyezési akció választmányi tagjait, hogy a részleteket is megtárgyalhassák.

Az állandó választmány már jóelőre kimondotta elvén, hogy a segélyt nem készpénz, vagy élelmezés formájában juttatja a munkanélkülieknek, mert ez demoralizálja a munkásságot és más oldalról igen sok gyanúsításra ad alkalmat, hanem a begyűlt pénzt hasznos és kívánt közmunkák napszámjával gyanánt fizetik ki, a közmunkákat pedig a legsürgősebben megindítják.

Az állandó választmány végül kimondotta, hogy holnap déli tizenkettőkor és holnapután délelőtt tizenegy órakor megint gyűlést tart.

Az aradi kommunistaper izgalmas tárgyalása a törvényszéken

A kommunista ifjumunkások visszavonták a rendőrség előtt tett vallomásaikat — Azzal vádolják a rendőrséget, hogy bántalmazták és piszkos szappanos vízzel itatták őket — Holnap, a déli órákban mond ítéletet a bíróság a hét vádlott fölött —

A textilgyári sztráikkal kapcsolatban fogantatott kommunista letartóztatások ügye ma délelőtt került az aradi törvényszék Popescu—Moldovan-tanácsa elé. Tíz aradi ifjumunkás és munkásno került egy lázító tartalmú röpcédula terjesztésével kapcsolatban vizsgálati fogságba, ezek közül azonban csak heten foglaltak helyet a vádlottak padján: Rangesz Éva, Papp Éva és Mészáros Zoltán ellen már a vizsgálóbíró beszüntette az eljárást. A kommunista bűnper tárgyalására való tekintettel már a kora délelőtti órákban rendőrök és detektívek egész serege szállta meg a törvényszék épületét. Az esküdtszéki teremben folyt a tárgyalás és a hallgatóság, amely javarészből ifjumunkásokból és munkásokból rekrutálódott össze, minden zavaró incidens nélkül asszisztált a tárgyaláson.

Öt szuronyos fogházor vezette elő a vádlottakat és pedig: Papp Ivánt, Undi Ferencet, Varga Pált, Engländer Ferencet, Engländer Simont, Káli Jánost és Sonn Imrét. A vádirat kommunista propagandával vádolja a hét ifjumunkást, mit azáltal követtek el, hogy titkos gyűléseket tartottak Gájban és lázító tartalmú röpcédulákat terjesztettek. A vádirat felolvasása után Popescu elnök egymás után szólítja a vádlottakat.

Elsőnek Papp Iván lép a bírói emelvény elé. Az elnök kérdéseire válaszol:

— Nem érzi magát bűnösnek?

— Nem.

— Mondja el, hogy mi történt?

— Január 5-én a sztrájkoló textilgyári munkások ügyében értekezlet volt Gájban. Az értekezlet végén egy ismeretlen munkáskínézésű ember röpcédulákat hagyott az asztalon. Magamhoz vettem egy csomót, mert azt hittem, hogy a sztrájkra kapunk további utasításokat. Ez történt este kilenc órakor és éjfélkor már a sziguranca fogdájában voltam.

Undi Ferenc tiltakozik a vád ellen. Kijelenti, hogy ő nem részese a föld alatti mozgalomnak. A rendőrségen kényszerítették, hogy beismerő vallomásról szóló jegyzőkönyvet írjon alá. Varga Pál azzal védekezik, hogy nem tudta, hogy abban a gáj házban, ahol ő is jelen volt, a kommunisták gyűléseztek.

Az elnök itt félbeszakítja a vallomást:

— Hiszen a maga lakásán egy sokszorosító gépet találtak!

— Igen, nálam volt a sokszorosító gép, mert munkanélküli vagyok és egy előttem ismeretlen ember 300 lejt ígért, ha egy bizonyos sokszorosítási munkánál segítségére leszek. Elhozta a gépet a lakásomra és én csak a papirokat adogattam neki, de fogalmam sem volt arról, hogy mit sokszorosít a géppel. Munka után a fűkamrába dugtam el a sapirográfot, mert nem akartam, hogy szű-

Tűzkatasztrófa Constancában

Az anyagi kár meghaladja a tíz millió lejt

Constancából jelentik: Borzalmas tűzkatasztrófa pusztított ma hajnalban négy órakor Constancában, a Strada Stefan Cel Mareen lévő bolgár-örmény szervezettek helyiségeiben. A tűz a szélben rohamosan terjedt és percek alatt már a szomszédban lévő Cristu Vasiliu-féle ruházati cikkek gyárára is átkapott, majd onnan pedig továbbterjedve, a Pungis-féle sütődét borította lángba. Rövid egy óra leforgása alatt, a több házból álló épület-tömb egy nagy lángtengerben állott.

Az egyik ház lakóinak, akiket álmukban lepelt meg a tűz, csupán annyi idejük volt, hogy ablakukból az uccán kifeszített ponyvákra ugorhassanak. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

A tűzoltók megérkezésekor a tűz már annyira elhatalmasodott, hogy a tűzoltóság munkája csak a szomszéd épületek megmentésére irányulhatott. A tűz következtében a Cristu Vasiliu-féle gyár raktárhelyiségeivel együtt, melyekben sok millió lejt értékű áru volt felhalmozva, porráégett. A kár tízmillió lejt.

leim tudomást szerezzenek keresetemről.

Engländer Ferenc a következő vádlott. Ezzel kezdi vallomását:

— Semmi közöm az egész röpcé-esethez! A rendőrség annak alapján tartóztatott le, hogy a bátyám téhkabátja zsebében megtalálták az üzgató tartalmú röpiratot. Etről a pillanattól kezdve „Engländer Testvérek” címen folyt az eljárás ellenünk, mintha legalább is egy kereskedelmi cég lennénk.

Engländer Ferenc ezután elpanaszolta, hogy az aradi fogházigazgató megöklözte, amikor kérte, hogy vezessék elő kihallgatásra a főügyészhez.

Engländer Simon beállítására szerint nem tudta, hogy mi volt a röpcédulán. A rendőrségen veréssel kényszerítették, hogy valljon.

Káli János tiltakozik a vádirat ellen. Elmondja, hogy január 5-én ő is Gájban volt, amikor a textilgyári munkások értekezletet tartottak. Rokoni a textilgyárban dolgoznak és szerette volna tudni, hogy fölveszik-e a munkát vagy sem. Elmondja, hogy szemtanúja volt, amikor a rendőrségen bántalmazták vádlottársait. Az egyik rendőrkormányzó Engländer házába kapaszkodott és szélmalomot játszott vele, majd a fejét a szekrény sarkába ütögte.

Az utolsó vádlott Sonn Imre, aki vádlottársaihoz hasonlóan adja elő védekezését.

A tanúkihallgatások során elsőnek Tóth Gábor 49 éves munkás kerül az elnöki emelvény elé. Tóth Gábor betegesen jött a törvényszékre, alig tud bevándorozni a tárgyalóterembe. Elmondja, hogy december 22-én az ő lakásán jött össze több ifjumunkás, de itt nem volt szó mozgalom ügyekről, csupán egy mulatság előkészítését akarták megbeszélni. A bíróság ezután délután fél ötre napolta el a fő tárgyalást.

Délután fél ötkor ismét zsűfólaság megtelt az esküdtszéki terem. Miután Popescu elnök megnyitotta a tárgyalást, dr. Örfi Gyula védő emelkedik szólásra. Bejelenti, hogy az uccán táborozó

Az osztrák Heimwehrek vezérének bukása

A szociálisták összevásárolták a fasisztavezér váltóit — Egy politikai karrier összeomlásának érdekes kulisszatitkai — Miért mondott le Starhemberg herceg a Heimwehrek fővezérségéről?

Bécsből jelentik: A bécsi lapok nyomán a külföldi sajtó is csak néhány soros jelentésben számolt be arról, hogy Starhemberg Ernst Rüdiger herceg elhatározta, hogy visszavonul a politikai élettől és lemondott a Heimwehrek fővezérségéről. A 32 éves, fiatal herceg, akinek nagykiterjedésű birtokai vannak Felsőausztriában, az utóbbi években óriási összegeket áldozott a Heimwehr-mozgalomra, az osztrák fasizmus legharcosabb képviselője volt és a favalyi választások előtt ő képviselte a Heimwehreket a jobboldali Vaugoin-kormányban, belügyminiszteri minőségben. A fiatalon nagy politikai kariért csinált arisztokrata csakhamar magához ragadta a Heimwehr-mozgalom vezetését, kibuktatva az alapítókat és saját magát választotta meg vezérének. Most mégis hirtelenül visszavonult és kijelentette, hogy többé nem politizál.

Politikai körökben nyert, teljesen megbízható információink szerint, a herceget politikai ellenfelei kényszerítették erre. Starhemberg herceg, aki egyik leggazdagabb főnemese Ausztriának, nagy pénzeket áldozott a Heimwehr-mozgalomnak. Kénytelen volt ezért kölcsönpenzt is felvenni és pedig váltók ellenében. Mintegy 400.000 schilling értékű ilyen váltók most a szociáldemokraták kezébe kerültek és ezek a váltókat prezentálták a hercegnek. A herceg azonban a váltókat nem tud-

rendőrök megsértették a tárgyalás nyilvános jellegét, miután az érdeklődőket nem engedték a törvényszéki palotába és azt is megtiltották, hogy kettesével sétáljanak az uccán.

Az elnök rendelkezést ad ki a szolgálatos rendőröknek, hogy mindenkit bocsássanak be a tárgyalásra, mert az nyilvános.

A további kihallgatások során Vasuta Béla lát hallgatta ki a bíróság, aki azonban nem tudott érdemlegesen mondani. A következő tanu Kramer Sándor volt, akét május elsején röpcédula osztogatása miatt tartóztatott le a sziguranca. Kramer szuronyos fogházorrel jelenik meg a tárgyaláson, de ő sem akar érdemlegesen mondani.

Izgatott hangulat keletkezett Selectutia János rendőrtisztviselő tanu kihallgatása után. Ő tartott házkutatást felsőbb parancsra Engländer testvéreknél. A védő a két Engländer testvér bántalmazására vonatkozólag tett fel kérdéseket Selectutiahoz, aki azonban nem emlékszik arra, hogy a vádlottakat bántalmazták volna. Engländer Simon erre a tanu szemébe mondja, hogy amikor a rendőrségre kísérték, utközben megvasalták és ütötték. Selectutia azonban megmarad állítása mellett.

Filip György detektív a végzett házkutatásokról beszél. A tanuvallomás végeztével valamennyi vádlott a szemébe mondja, hogy a rendőrségen ő volt az, aki bántalmazta őket. Filip nem vállalja a vádat, mire Sonn vádlott a szemébe mondja, hogy a hajánál fogva rángatta és ütötte, mert nem akarta aláírni a jegyzőkönyvet. A szembesítés után Filip György kijelenti, hogy nem is ő, hanem maga Ciurescu Tache szigurancaőrnök hallgatta ki a gyanúsítottakat.

Lényegtelen tanuvallomások után a bíróság a bűnjelként lefoglalt röpiratok ismertetésére akart rátérni. Örfi Gyula dr. védő szólásra emelkedik és bejelenti a bíróságnak, hogy a rendőrségen piszkos szappanosvízzel itatták a vádlottakat, megverték őket, sőt a fogházban is bántalmazták. Amikor jelenteni akarták a főügyésznek az esetet, a vádlottakat nem engedték kihallgatásra.

Az iratok ismertetése után Gutonofu Iancu ügyész elmondta vádbeszédét, amelyben államilenes izgatással vádolta a kommunista-per vádlottait és példát statuáló büntetést kért. Az idő előrehaladottságára való tekintettel Popescu elnök a tárgyalást holnap délelőtre napolta el és így ítélethozatalra csak a déli órákban kerül majd sor.

ANGOL-MAGYAR

BANK RT.

BUDAPEST.

ALAPITÁSI ÉV: 1890.

ALAPTOKE: 40 millió pengő.

Hitellevelek, csekkek, átutalások és bármely bankszerű megbízás gyors és előzékeny lebonyolítása.

BETÉTEKET minden valutában előnyösen kamatoztatunk.

Beöthy László budapesti színigazgató hirtelen meghalt

A Fészek-klubban kártyázás közben érte utól a halál — A hírneves magyar színigazgató és színműrő az utóbbi időben gyakran betegeskedett

A késő éjjeli órákban jelent az Aradi Közlöny budapesti tudósítója: A Fészek-klub másodemeleti kártyaszobájában ma éjjel fél-tizenegy órákor Beöthy László a hírneves nagy színigazgató, agyvérzés következtében hirtelen meghalt. Beöthy László, mint rendező, ma is a Fészek-klubban vacsorázott meghitt barátjai társaságában. Miután befejezte vacsoráját, felment a második emeleti kártyaszobába és Jób Dániellel, a Vigaszínház igazgatójával kettesben játszani kezdtek. Fél-tizenegy órákor Jób Dániel arra lett figyelmes, hogy partnere lehajol, mintha egy leesett kártyát akarna felvenni, mire még tréfásan odaszólt. De Beöthy nem egyenesedett fölbbet fel és akkor vette észre Jób, hogy legjobb barátja halott. Az azonnal előhívott orvos agyvérzés folytán bekövetkezett halált állapított meg.

Beöthy László halálával szinte betölthetetlen ürt hagyott maga után a magyar színműirodalom és színjátszás terén. A mai magyar színműirodalom szorosán összenőtt a hirtelen meghalt színigazgató munkásságával. Maga is írt több darabot, de nagy teltsége a

színjátszás technikájának utólrhetetlen ismeretében kristályosodott ki. Kevés ember van ezen a pályán, aki annyira szakszerűen ismerje a színművészet legapróbb részleteit.

Beöthy László Budán született 1873-ban. Szülei is ismert művészek voltak, Beöthy Zsolt és Rákosi Szidi. A fiatal Beöthy előbb a Nemzeti Színház igazgatója lett, majd a Király Színház vezetését vette át, de magasra törő vágyai új utakra ösztökélték és megalapította az Unio Színházüzemi R. T.-ot, amelynek eleinte igazgatója, majd elnöke lett. A színházi pályán működésének 25 éves évfordulóján az Orsz. Színháziakadémia tiszteletbeli tanárának választották meg.

Írt elbeszéléseket és szindarabokat. Ismert művei a Három Kázmér, Kovácsné, Déli bástya és Aranylakodalom, amelyekkel annakidején országos sikert ért el.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett, halála azonban mégis váratlanul érintette és gyászba borította nagyszámu rokonságát, ismerőseit és tisztelőit.

Maniu Gyula erélyes harcot hirdet

A nemzeti-parasztpárt száz-as-bizottságának ülése — „A khaosz kor-szakába jutott az ország” — A pártvezér feltűnően súlyos bírálata a Iorga-kormányról — Nyilatkozat a diktatúráról

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt erdélyi és bánáti, ugynevezett száz-as bizottsága, ma népes ülést tartott, amelyen Maniu, Vaida-Prapovici, Hatiegan, Tilea, Voicu Nitescu, vagyis az erdélyi és bánáti tagozatok számos vezérégyénisége vett részt.

A zsufolt terem előtt Maniu Gyula két-órás, nagy beszédet tartott a politikai helyzet-ről. Leszógezte, hogy ezek a száz-asbizottsági gyűlések ugyan bizalmi jellegűek szoktak lenni, most azonban a nyilvánosság elé kíváukozó dolgokat kíván elmondani, ezért hívta meg az újságírókat.

Elmondotta, hogy annak idején a nemzeti-parasztpárt az ország erejéből került uralom-ra, a nemzet akarata hívta őket a hatalom kormányrudjához. Programjukat az ország magáévá tette és most se volt objektív ok a távozásukra. Hogy ezt mégis megtették, az bizonyítja tradicionális hűségüket a korona iránt. Öfelsége a nemzeti egység kormányát óhajtoita Titulescu személyén keresztül létrehozni, ez azonban nem sikerült.

Majd Iorgával polemizált. Megállapította, hogy a Ház feloszlata nem felelt meg az alkotmányos követelményeknek. És, hogy ez mégis megtörtént, az semmiesetre se szolgálja az ország érdekeit, s nem tett tanubizony-ságot a korona iránti hűségről. Ezután emelt hangon a következő kijelentést tette:

— *Megindítjuk a harcot azok iránt, akik a legmagasabb helyen ilyen tanácsokat adnak... Ugy látom, komoly aggodalom fenyegeti mind-azt, amit mi alkotunk. A kormány nemcsak új*

emberekből áll, hanem olyan régiekből is, akiket nem éppen kellemes módon volt alkalmunk megismerni. A parlament feloszlataival a khaosz korszakába jutottunk. Hogy a kormány miként tud egyes pártok választási pak-tumja után: — méltóképpen igazolja ezt. Öfel-sége több ízben hangoztatta, hogy követni ki-vánja az alkotmány szellemét és el kívánja ke-rülni a diktatúrát, de a mai tanácsadói között vannak olyanok, akik a parlament ellen szó-nokoltak és írtak, akik talán növelni akarják a khaoszt, hogy ekkor elérhessék terveiket. De a nemzet már felébredt és harcra indul azért a szabadságért, amit már kivivott magának. A nemzet presztízse nem tűrheti azt a khaoszt, amelybe most oly váratlanul belesodródtunk.

Ezután megejtették a jelöléseket, amelyeknek eredménye csak holnap fog ismeretessé válni.

Angheliescu merénylője a bíróság előtt

Beza diák nemzeti hősnak akarja magát feltüntetni

Bucurestiből jelentik: Ma délután kezdődött meg Beza diák hümpérének tárgyalása, aki Angheliescu volt belügyi al-miniszter, jelenleg a Banca Nationala igazgatója ellen revolveres merényletet követett el.

A katonaság erős kordonjának dacára, százakra menő tömeg lepte el a törvényszék folyosóját és az előtte elterülő térséget.

A tárgyalóterembe csak szigorú igazolta-tás után, jegyekkel lehetett bejutni. Először a vád felolvasására került a sor. Az ügyész

Gyári vállalat

keres egy mérlegképes könyvelőt ve-zető tisztviselőnek. 35 év körüli nőlen-tisztviselő ajánlatukat, végzett iskolák, eddigi működés megjelölésével és fizetési igényük köz-lésével továbbítás végett adják át

KÜNSTLER Vízum és utá-zási irodában ARAD.

Tűzoltóságot szerveznek Magyarpécskán

Eddig gyakorlatlan emberek kezében volt a értékes tűzoltófelszerelés — Négy hivatásos tűzoltót szerzödtet le a községtanács

Már évek óta foglalkoztatja Magyar-pécska lakosságát a tűzoltókérdés. Pécska-nak a háboru előtt hatlónapos tanfolyamot végzett tűzoltói voltak, ezek azonban az idő-olyman előregedtek és a tűzbiztonság a köz-bejött változások miatt csak évről-évre meg-ujuló problémája lett a községnek. A városf- viszonylatban is szép tűzoltófelszerelés, amely a nyolcezer lakosu község tűzoltó-szertárában le-ve, gyakorlatlan emberek kezébe került. Ezen segíteni kellett, annál is inkább, mert a szomszédos Ópécskán néhány évvel ezelőtt megoldották a tűzoltókérdést.

Valahányszor felvetették a dolgot, olya-k kijelentések hangzottak el, hogy a törvény-előírja: az önkéntes tűzoltóság vezénylő nyel-ve az ország területén, kivétel nélkül, a ki-sebbség lakta helyeken is, az államnyelv. Ebbe természetesen nem egyeztek bele azok, akik tudták, hogy tüzeset alkalmával beálló zürza-var és ijátság mennyire megzavarja a tűzoltó-lakosságot, még magyar vezényszóval is ne-hezen lehet rendet teremteni köztük, hát még egy olyan nyelvű vezényszóval, melyet a színmagyar lakosság vagy részben, vagy egy-általán nem ért meg.

Többszöri eredménytelen tanácskozás után, Giurgiu főjegyző vitte dűlőre az ügyet. Teg-nap délután hat órákor összehívta a tanácsot és megszavaztatta négy, szaktűzoltó alkalmaz-tatását, akik a templom tornyában tartanak majd hat-hat órás inspekiót. Ezek a fizetett szakeimberek, szabad idejüket oktatásra fog-ják fordítani, elsősorban a községi rendőroket és szolgálakat gyakorlatoztatják.

A község tulajdonában egyébként egy modern típusú Ganz-Danubius motorfecskendő-n kívül két nagy és tizenegy kézi fecskendő van, melyekkel a szomszédos tanyákat látják majd el. A tűzoltók felvétele iránt már meg-tették a pályázati hirdetést, így május tizen-ötödiktől kezdve már négy fizetett tűzoltó fog működni Magyarpécskán és ezzel a rég-vajudó ügyet elintéztnek tekinthetjük.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: ÖFELSÉGE A SZERELEM. Egy Joe May szuperprodukcio. A német filmoperettök legkiválóbbja, amelynek főszereplői valamennyien ked-ves ismerőseink már régebbi nagysikerű filmjeikről. Nagy Kató, Franz Lederer, Gretl Theimer, Halmay Ti-bor, Szöke Szakáll és Otto Wallburg mind fémjelzett nagy név. Kacagó könnyek és könnyes kacatok jellem-zik ezt a minden mást felzárnyaló filmsodát. (Kez-déskor az ajtókat bezárik.)

SELECT MOZGÓ: Utóliára. AZ EZRED MINY-ASSZONYA. Legendás történet az osztrák olasz határ-ról Ausztria fénykorából. Főszerepekben: Louise Fa-zenda, Myrta Loy, és Lupino Lane. (Kezdéskor az ajtó-akat bezárik.)

ELITE MOZGÓ: EGY BANKJEGY KALANDJAI. Féltekő. Imogene Robertson és Werner Fatterer-re! a főszerepekben. (Előadások negyed 8 és negyed 10-kor.)

GRADISTE MOZGÓ: A NASZHAJÓ. Vigjáték. Fő-szereplői: Ruth Taylor, James Hall és Lila Lee. (Elő-adások 7 és 9 órákri.)

Eltogták a berlini pénzeslevélhordó gyilkosát

Rheins Ernöt Genuában tartóztatták le nővérei-vel együtt — A rablógyilkos beismerte tettét

Berlinből jelentik: A berlini rendőrség a pénzeslevélhordó gyilkosának már nyomában van és valószínűleg csak órák kérdése elfoga-tása. A berlini nyomozó hatóságok megállapi-tották, hogy a rablógyilkos Rheins Ernöt a tegnapi napon háromszor is keresték telefonon Genuából és így a rendőrségnek az a feltevése, hogy a keresettek Genuában tartózkodnak és a telefonálás csak a hatóságok megtévesztésé-re szolgál. A rendőrség egyébként értesítést küldött a genuai rendőrségnek is a gyilkos sze-

mélyleírására vonatkozólag, egyben két rend-őrtiszt is Genuába utazott a nyomozás meg-könnyítése érdekében.

Genuából jelentik: Az itteni rendőrség ma délben eltogta Rheins Ernöt és két nővérét, a kik szintén a rablógyilkossal szöttek meg. Rheins eleinte tagadta, hogy ő követte volna el a gyilkosságot, de hosszas vallatás után beis-merő vallomást tett. A rablógyilkosnál az el-rabolt pénzből még 1770 márkát, ezenkívül olasz és dán pénzeket találtak.

H I R E K

Órarend a műhelyekben

Egy munkaügyi inspektor világraszóló felfedezése.

Kolozsváron van egy munkaügyi inspektor, aki világra-szóló felfedezést tett. Az inspektor felfedezése mellett eltörpül Kolumbus felfedezése mellett. Megállapította ugyanis, hogy az aradi műhelyekben nincs órarend és ennek pótlása egy pillanatra sem késhetik. Ebben az órámban fel kell tüntetni a munka idejének pontos kezdetét és befejezését. Az órarend pontos tartásának idejét a munkaügyi inspektorás ellenőrizni fogja.

Valószínűleg ennek az áldásos rendeletnek folytatása lesz. Órarendet kapnak majd a munkanélküliek is. Az órarendet már össze is állították és talán nem követek el indiszkréciókat avval, ha előre lokozlóm.

Felkelés reggel hat órakor. Hattól hétig a reggeli előkészítés, ami abból áll, hogy a gyerekeknek megmagyarázzák, hogy ma nincs reggeli. Hét órakor jelentkezés az ingyenes állásközvetítő hivatalnál, hogy mindenki megtudja, hol nincs munka. Hétől nyolcig állást vállalni a piactéren, még pedig napos állást, illdögálni, hátha jön valaki, aki munkát kínál.

Nyolc órakor jelentkezés a városházán azért, hogy a tizenkettőkor jelentkező küldöttséget a polgármester elé vezessék. Kilenc órától déli tizenkét óráig rövid szünet. Délben küldöttségbe menés a polgármester elé, hogy a népkönyvtárat fenntartsák. Félegykor tudomásul vétel, hogy nem lesz népkönyv.

Ebéd nincs, de ez nem is tartozik az órarendbe, ez mindenkinek a saját személyes ügye, mindenkinek szabadságában áll az ebéd időt úgy ütni el, ahogy tudja. Déli egy órától este hétig rövid szünet, utána lefekvés abban a reményben, hogy talán holnap jobb lesz. Az órarend betartása szigorúan kötelező, a munkaügyi inspektor ellenőrzi majd annak betartását. Sz. K.

— **IDŐPROGNOZIS.** Nyugtatás légáramlás némi további hősüllyedéssel, egyes helyeken esővel, esetleg zivatarral.

— **FELHÍVÁS!** Felkérjük mindazokat, akik az ARADI KÖZLÖNY-ben híreket, eseményeket, stb. kívánnak közzétenni, hogy azokat közvetlenül küldjék be hozzánk, mert más lapok után küldött közlemények rendszerint nem jutnak el szerkesztőségünkbe. Közleményeket az ARADI KÖZLÖNY részére kizárólag csak lapunk belső munkatársai fogadhatnak el.

— Franciaország elismerte a spanyol köztársaságot. Párisból jelentik: A szenátus ma délután megszavazta egyhangúan a spanyol köztársaság elismerését és leszögezte, hogy Spanyolországot továbbra is testvéremzetének ismeri el.

— Szülő Géza a kisebbségi jogokért. Prágából jelentik: A Magyar Keresztényszocialista Párt udvardi ülésén Szülő Géza országgyűlési képviselő beszélt, kihangsúlyozta, hogy a csehszlovák köztársaságnak garantálnia kell a kisebbségi jogokat és a Felvidék minden lakosának küzdeni kell a teljes közjogi és kulturális autonómiáért. A gyűlésnek igen sok tót nemzetiségű hallgatója is volt és ezek nagy óvációkban részesítették Szülő Gézát.

— Nagytömegű hamis angol fontot hoztak forgalomba. Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt Berlinben igen sok hamis angol fontot foglalt le a rendőrség. A nyomozás szálai Budapestre vezettek. A főkapitányság maga elé idézte Bálint Ernőt, egy autójavitó műhely tulajdonosát, aki hamis fontokat küldött a német fővárosba. A gyanúsított Bálint Ernő bebizonyította, hogy a fontokat egy bécsi kereskedőtől kapta. Ugylátszik, hogy nagyarányú bankjegyhamisításról van szó, amelynek Bécsben van a központja.

— Leégett Japán legnagyobb fürdőhelye. Tokióból jelentik: Jamana, a japán térsziget legnagyobb fürdőhelye, tegnap teljesen leégett. Hétszáz ház és harminc szálloda lett a lángok martaléka. A kár meghaladja a húszmillió dollárt.

Kettős öngyilkosság Sinaia legelőkelőbb szállodájában

Egy bucaresti-i kereskedő és egy uriaszony tragédiája — Az asszony szíven lötte magát és azonnal meghalt, a férfi haldoklik

Sinaia-ból jelentik: Megrendítő kettős öngyilkosság történt ma délután Sinaia-ban a Boulevard-szállóban. A kettős tragédia előzményeiről tudósítónk a következőket jelenti:

Két nappal ezelőtt a Boulevard-hotelben, amely Sinaianak egyik legelőkelőbb szállodája, egy Iacobovici nevezetű bucaresti-i kereskedő és egy Aneta Matasaru nevezetű uriaszony béreltek szobát. A kereskedő a hölgyet, mint feleségét jegyeztette be a vendégkönyvbe. A mai napon valamivel ebéd után a szálloda személyzete két revolverlövésre lett figyelmes, amely a bucaresti-i kereskedő szobájából hallatszott. A személyzet azonnal a kereskedő szobájába rohant, ahol legnagyobb megdöbbenésükre az asszonyt a földön fekvő holtan találták, míg Iacobovici nem messze tőle, szintén a földön fekvő hörgött. A kereskedő annyit mon-

dott mindössze, hogy már husz éve él az asszonnyal vadházasságban. Az utóbbi időben közösen elhatározták, hogy megválnak az élettől. Beszerezték egy revolvért és úgy határoztak, hogy Sinaia-ba utaznak és ott lesznek öngyilkosok. Arra vonatkozólag, hogy mi készítette őket az öngyilkosság elkövetésére, a kereskedő nem akart válaszolni.

A vizsgálat megállapította, hogy a szállodai szobában először az asszony követett el öngyilkosságot, aki golyót röpített a szívébe, mely pillanatok alatt végzett a szerencsetlen-nel. Ezután a kereskedő vette magához a gyilkos fegyvert és azt a szívének irányítva elsütötte. A kereskedőt rendkívül súlyos állapotban azonnal kórházba szállították. A prahovai ügyészség elrendelte az asszony holttestének felboncolását.

— **Borzalmas orkán Prága fölött.** Prágából jelentik: Prága fölött és a vidéken ma délután borzalmas orkán vonult végig. A vihar kitörése után, mintegy két perccel, hatalmas jégeső támadt, amely az egész vidéket elborította jéggel. Utána mintegy félóráig tartó zápor következett, melynek következtében a legtöbb ház pincéje megtelt vízbe. A város parkjaiban a vihar rendkívül nagy kárt okozott, ezenkívül sok helyen az uccák burkolatai is megrongálódtak. A tüzoltóság nem kevesebb, mint 250 esetben vonult ki. Emberéletben nem esett kár.

— **Ahol a gyilkosokat szentté avatják.** Londonból jelentik: A Daily Herald szerint, Einstein, a világhírű fizikus, mint az Emberi Jogok Ligájának német csoportelnöke, átiratot intézett a liga központjához, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Horvátországban Sufflay tanár gyilkosát mindenki ismeri és mégsem tartóztatták le. Ugylátszik — írja Einstein professzor átiratában, — hogy Jugoszláviában a gyilkosokat szentekké avatják.

— **Szenzációs felfedezés a rákkutatások terén.** Londonból jelentik: A rák-kutatásnak újabb szenzációs eredménye van. Egy fiatal londoni orvos megállapította, hogy a rákmegbetegedést a vérnek egy alkati hiánya okozza. Pajzsmirigyekből injekciós anyagot készített, ezzel több rákbeteget oltott be és a betegek meggyógyultak.

— **Villámcsapás két halottal és számos sebesülttel.** Kaposvárról jelentik: Somogy megye határában borzalmas vihar dühöngött. többször csapott le a villám, a viharok két halottja és sok sebesültje van. Vihar után jégeső volt, amely nagy kárt okozott a természetben.

— **Wizo.** Felkérjük összes tagjainkat, hogy ma, 8-án délután 5 órakor, bazar-nyugyűlésünkön teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Egy budapesti fűszerkereskedő halálos tragédiája.** Budapestről jelentik: Földes János budapesti fűszerkereskedő, aki még eddig ismeretlen körülmények között, a gödi vasútvonalon a vonat alá került, amely teljesen összerongcsolta, ma hajnalban belehalt sérüléseibe. A szerencsétlenség ügyében bevezetett nyomozás tisztán arra szorítkozik, hogy megállapítsa a szerencsétlenség lefolyásának előzményeit.

— **Egész Arad érdeklődéssel tekint a színház hétfői és keddi eseményei elé,** amikor az artisták egyeduralkodója száll ki két napra Aradon, hogy díszes csokorban a publikum elé tálalja az artista-művészet legjobb produkcióit. Amit Schäffer Sylvester tud, abból egy egész sereg artista megélné. Jegyek elővételben kaphatók a színházi pénztárban 20—100 lejes árákig.

— **Öngyilkos aradi munkásnő.** Köteles Julianna 22 éves munkásnő szerelmi bánatában zsíroszodaoldatot ivott. A kihívott mentők beszállították az aradi kórházba, ahol azonnal gyomormosást végeztek rajta és így állapota tul van minden veszélyen.

Elítélték a nagyváradi tizenhét éves gyilkost

A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével hét évi fogházra ítélte Gassenfeit Antalt.

Nagyváradról jelentik: A késő esti órákban hirdette ki a nagyváradi törvényszék ítéletét Gassenfeit Antal bünygyében, aki — mint ismeretes — rablási szándékkal elkövetett gyilkosság miatt került az esküdtszék elé. A 18 éves fiatalember Kalenda János biciklikereskedőt gyilkolta meg és vállomásaiban tettének szekszualpatológus indító okokat igyekezett adni. A törvényszék a 349. paragrafus 1., 2. és utolsó pontja alapján, a 26. és 92. paragrafus enyhítő körülményeinek figyelembevételével hét évi fogházra ítélte.

Az ítélet indokolásában az elnök kifejtette az előre megfontolt szándékot, viszont enyhítő körülménynek tudta be a vádlott kiskorúságát. Ami a büntetés minősítését illeti, ugyancsak kiskorúsága miatt kapott fogházat Gassenfeit. A vádlott az ítélet kihirdetésekor halálsápadt lett és megingott, de hamarosan visszanyerte lélekjelenlétét és az elnök felé fordulva, halkán mondta:

— Fellebbezek!

A törvényszék tudomásul vette a vádlott fellebbezését és így az ítélet tábla fogja másodfokon tárgyalni a borzalmas gyilkosság ügyét.

— **JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.**

— **Az anya lélekjelenléte.** Kaposvárról jelentik: Kaposvár közelében, közvetlenül Kapos állomás mellett, könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. László János pályamunkás felesége egy robogó mozdony elé került és a mozdony elkapta a szerencsétlen asszonyt. Az asszonynak még volt anyai lélekjelenléte, hogy a karján tartott kis gyermekét egy hirtelen mozdulattal eldobja magától. A mozdonyvezető, aki a szerencsétlenséget észrevette, azonnal fékezett, úgy, hogy a mozdony csak egy pár méterre hurcolta magával az asszonyt, aki így szerencsére kisebb-nagyobb sérülések árán megmenekült. A gyermek is csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

— **Lángbaborult 2000 talpja.** Craiováról jelentik: A Craiova és Isalnita állomások között felrakározott mintegy kétezer darab talpja a tegnap esti órákban az egyik mozdonyból kipattant szikrá következtében tüzet fogott. A nagy szélben a tüz rohamosan terjedt és rövid pár perc leforgása alatt már az egész talpjakészlet lángokban állott. A tüzet a Craiovából különvonlat érkezett tűzoltók lokalizálták. A tüz következtében a Bucaresti-Temesvár között közlekedő '14-es számú gyorsvonat 15 perces késést szenvedett. A kár meghaladja a 400 ezer lejt.

— **Dr. Kilenyi Albert** ismét megkezdte belgyógyászati és Röntgenológiai rendelését.

Békebeli esküvő egy magyarországi községben

Kistarcsáról jelentik: Különös és a régi jó-
Időkre emlékeztető lakodalmat tartottak ma
Kistarcsán. Rabavi István gazdálkodó két gyer-
meke és Adancsek István gazdálkodónak há-
rom gyermeke egyszerre tartotta esküvőjét.
A nagytemplomot zsúfolásig megtöltötte a köz-
ség és a környék lakossága és a vidékről ér-
kezettek kocsjai százával sorakoznak fel a fő-
úton. Az esketési szertartást is egyszerre vé-
gezte a község plébánosa, majd lakodalmi
ebédre gyűltek össze a vendégek.

Az ebédet a szabad ég alatt tartották meg,
mert az egész községben nem volt olyan he-
lyiség, amely ennyi vendéget befogadhat volna,
hiszen a környékbeli kivil az egész község
apraja-nagyja hivatalos volt az ebéden. Érde-
kes számok mutatják a lakodalmon elfogyott
élelmiszerek hatalmas tömegét. Kilenc hizott
disznót, hat borjút és 182 pár szárnyast vágta-
k le, a kalácsok sütésére négy mázsa liszt kellett.
Elfogyott ezenkívül 1700 tojás, 65 kilogramm
cukor is. Itáiban sem volt hiány, mert öt hordó
sört, és 11 hordó bort, azonkívül rengeteg szó-
davit ittak meg a szomjas vendégek. Három
cigánybanda húzta a csárdást, amely estétől
másnap délig tartott.

— Szabadlábrahelyezés a feketeszesz-ügyben.
Temesvárról jelentik: A feketeszesz-ügyben letar-
tózottatott Friedmann Béla, Grüner Miksa igazga-
tók, Batia Konstantin és Lothocar Mihály pénz-
ügyi tisztviselők a vizsgálóbírótól kaució ellené-
ben szabadlábrahelyezésüket kérték. A vizsgáló-
bíró azonban elutasította a kérelmet és így az a
törvényszék vádtanácsa elé került, amely tegnap
fárgyalta az ügyet. A vádtanács Grüner Miksát
100 ezer lej kaució ellenében szabadlábra helyezte,
míg a többi letartózottatott fogságban tartását ren-
delte el.

— A világ megsemmisülése elkerülhetetlen.
Londonból jelentik: James Jeans angol csillagász
a Passadeban előadást tartott és beszámolt új el-
méletéről, amely szerint a világegyetem szét hulló
részekből áll és a világ megsemmisülése elkerül-
hetetlen.

— Ötvenegy község pusztult el az oroszor-
szági földrengésnél. Moszkvából jelentik: A Tass
iroda jelentése szerint az örményországi borzal-
mas földrengés teljes képe csak most bontakozik
ki. A jelentés szerint a földrengés következtében
összesen 51 község pusztult el. A halottak száma
meghaladja a négyszázat, míg a sebesülteké pon-
tosan 7420. A katasztrófa következtében mintegy
6 ezer háziállat pusztult el.

— Az aradi sziniszazon. Az idei nyári színház-
idény május hó 18-án kezdődik meg új budapesti
slágerdarabokkal. A színház vezetősége lekötötte
már a legtöbb budapesti újdonságot és elsőrangú
vendégszereplőkkel frissíti fel gárdáját.

— A Zeileis-gép és az orvosi etika. A Zeileis-
féle magasfeszültségű reklámgépek körül valóságos
bonyodalom támadt Temesváron. Valami Bickel
nevű dr.-nak ott is eszébe jutott, hogy ilyen má-
gasfeszültségű árammal szaporítja hiszékeny pá-
cienseinek számát. A minisztérium azonban —
mint tudjuk — betiltotta ezeknek az értéktelen
reklámtárgyaknak használatát és ennek alap-
ján megtiltotta Bickel dr.-nak is, hogy gépével
„gyógykezeljen”. Az orvos erre azt mondta, hogy
az ő gépe nem Zeileis-féle masina, hanem magas-
feszültségű áram, amivel neki, a tilalom dacára is,
szabad dolgozni. Erre aztán Temesvár főorvosa
azt a kijelentést tette, hogy nem megy bele a szá-
vakkal való játékba, hanem akár Zeileis, akár nem
Zeileis, de a magasfeszültségű árammal való keze-
lési módszert nem tűri és lepecsételi a gépet. A
főorvos ezenkívül hangsúlyozta, hogy ezt az ugy-
nevezett „magasfeszültségű” ügyet az orvosi eti-
kába ütközőnek tartja. Inkodolja pedig ezt azzal,
hogy amikor egy orvos a magasfeszültséggel való
gyógyítás módját hirdeti, akkor a gép tulajdonosa
is, a közönség is a Zeileis-féle gépre gondol. Ezek-
nek a gyógyászatban különben is értéktelen gé-
peknek a nevét akkor változtatták „magasfeszül-
tségűre”, amikor a Zeileis-féle gépek használatát
betiltották.

SPORT KÖZLÖNY

Bulgária és Románia közötti Balkán Kupa mérkőzés lesz vasárnap Bucurestiben

Erdély kimagasló programja Aradon az AMTE—Ferencvárosi Vasutasok
közötti mérkőzés — Budapesten derbyk napja lesz

Ugy belföldön, mint külföldön nagyszá-
bú mérkőzéseket bonyolítanak le. A belföldi
programok közül a Bucurestiben lezajló Ro-
mánia—Bulgária közötti Balkán Kupa küzde-
lem lesz a legkiemelkedőbb. Románia első he-
lyen fekszik a Kupa táblázatán és előrelátha-
tólag vasárnapi győzelmével megszilárdítja
helyzetét. A mérkőzés minden emberi számtá-
s szerint román győzelmet hoz és ami na-
gyon sokat számít, a mérkőzés Bucurestiben
lesz.

Arad kimagasló eseménye a budapesti
Ferencvárosi Vasutasok itteni vendéglátása. A
kiváló amatőr-együttes ellenfele a javuló for-
mát mutató AMTE lesz. Ez a mérkőzés bi-
zonnyal ismét meg fogja csillogtatni a ma-
gyar labdarugás felsőbbségét és a pestiek ta-
nubizonyosságát tesznek a magasabb futball kul-
turáról. Ezt a mérkőzést Czégka Tibor fogja

vezetni. A nagy meccs előtt az első és má-
sodosztály bajnok csapatai mérkőznek meg
egymással. Ez a mérkőzés a Gloria és Trai-
sylvania közötti összecsapás is nivós játékot
ígér. Közvetlenül ebéd után az ATE kombi-
nált csapata játszik az AMTE hasonló együt-
tesével.

Nagyváradon a budapesti amatőr BESZ-
KÁRT vendégszerepel, ellenfele a NAC és Cor-
vin játékosokból álló kombinált csapat lesz.

Budapesten a listavezetők kerülnek össze
egymással. Hatalmas érdeklődés előzi meg a
Ferencváros—Hungária mérkőzést, de érde-
kesség tekintetében nem marad emögött az
Ujpest és Boeckay közötti meccs sem. A töb-
bi mérkőzések már kisebb jelentőségűek. A to-
vábbi mérkőzések ezek: Pécs-Baranya—Bu-
dai II, Vasas—Kispest, Bástya—III. kerület
és Sabaria—Nemzeti.

O Aradváros 1931 évi iskolaközi atlétikai baj-
noksága szombaton a Gloria-pályán. Május 9-én,
azaz szobaton délután 3 órai kezdettel lesz meg-
tartva az 1931 évi iskolaközi atlétikai bajnokság a
Gloria-CFR-pályán. Nevezések: Liceul „Moise Ni-
coara”, Scoala Sup. de Comert, Liceul Romano-
Catholic, Scoala Nor. Arad-gai, Gimnaziul de Stat
Aradul-nou, Scoala Sup. de Arte si Meserie Arad.
Versenyszámok: 80, 300, 1000, 3000 méteres sík-
futás, magas-, táv- és rudgrás, súly-, gerely- és
diskoszdobás, 4x100 méteres staféta. A verseny —
tekintve a népes mezőnyre — igen izgalmasnak
ígerkezik és kilátás van több ifjúsági rekord meg-

— Javaslat a termelés szabályozására. Was-
hingtonból jelentik: Walter amerikai közgazdász
javaslatot készített el, hogy a mezőgazdasággal
foglalkozó országok, beleértve Oroszországot is,
a termelés szabályozására megállapodást kösse-
nek. Ezen megállapodás csak akkor volna érvé-
nyes, ha azt az összes országok aláírják.

— Vakmerő betörés Kisjenőn. Merész mó-
don elkövetett rablás tartja izgalomban Kis-
jenő lakosságát. Tegnap a hetipiac alatt Ma-
tyuga József vásári kereskedőt kirabolták.
negyvenötezer lej készpénzt és textilárut hord-
tak el tőle. A tettes kihasználta az alkalmat,
míg Matyuga családjával a piacon volt. nyu-
godtan dolgozhatott az egyedülálló házban. A
nyomozás folyik.

— Részeg pilótánő. A kanadai Ontario
tartomány Vincorn városának repülőterén
Lady Haeth ismert angol rekorder pilótánő
részegen jelent meg és olyan botránvosan vi-
selkedett, hogy le kellett tartóztatni és csak
kijózanodása után, amikor a reá kirótt magas
pénzbüntetést kifizette, bocsátották szabadon.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivata-
los közleménye. Értesítjük a t. választmányi
tagokat, hogy folyó évi május 9-én, azaz
szombat este 6 órai kezdettel, egyesületünk
irodájában rendes választmányi ülést tartunk,
amelyre a választmányi tagok teljes számban
vagy pontos megjelenését kérjük. Kérjük
mindazon CFR nyugdíjasokat, akik az általuk
megrendelt szabadjegyet nem vették át,
azok átvétele végett sürgősen jelentkezzenek
és arcképes igazolványukat hozzák magukkal.
Azok az állami, vagy CFR nyugdíjasok, akik-
nek arcképes igazolványuk a folyó évre érvé-
nyesítve nincsen, illetve szabadjegyekkel el-
látva nincsenek, valamint azok, akik új arc-
képes igazolványt beszerezni óhajtának, nyug-
díjkönyvüket hozzák magukkal irodánkba
(Száda Cloșca, volt szent László-ucca 2.), le-
hetőleg mielőbb, mivel a szükséges intézkedé-
sek megtétele a CFR forgalmi felügyelőség át-
helyezése folytán, hosszabb időt igényel. Az
elnökség.

javítására. Az atlétikai versenyen kívül gyönyörű
szabadgyakorlatokat fognak egyes intézetek nő-
vendékei bemutatni. Külön élmény lesz az ujaradi
német gimnázium és az aradi Iosif Vulcan csapa-
tai által mánt újdonság: a „Handball”-mérkőzés
bemutatója, mely mérkőzésre máris igen nagy az
érdeklődés. A meccs vezetését Hazai, a Gloria tré-
nere fogja szakszerűen vezetni. — Tekintettel a
verseny propaganda jellegére, a belépőjegyek árai
a legminimálisabbak (álló hely 10 és a tribün 20
lej), hogy alkalma legyen mindenkinek megtekin-
teni a már teljesen feledésbe ment atlétikát és
szabadtéri gyakorlatokat.

• Szellemi termékek börzéje. Berlinből je-
lentik: Ma délelőtt a Friedrichstrasse egyik
kávéházában az írók és műfordítók börzét ala-
pították. A német szellemi munkások szak-
szervezete az irodalmi termékeket ezen a
börzén óhajtja árucseré tárgyává tenni. A
szellemi termékek börzéje kéthetenként egy-
szer lesz nyitva.

— Bomba a síneken. Brassóból jelentik: A
CFR-pályaörök ma délelőtt a Brasov—Predeal
vasútvonalon, nem messze a 65-ös számú őrház-
tól, a síneken egy bombát találtak. A leletről azon-
nal értesítették a brassói rendőrséget, amely eré-
lyes nyomozást indított az ügyben. Egyébként
megállapítást nyert, hogy a talált bomba osztrák
gyártmány és azt bűnös szándékból tették a sí-
nekre.

— A német borbélyok akciója. A németországi
borbélyok szövetsége az Odera melletti Frank-
furtban gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy
a német kormányt az önbortváló készületek és
pengék magas megadóztatására fogják majd meg-
kérni, hogy ez által a borbélyipar érdekeit sértő
önbortváló konkurenciának végét vessenek. Az
adó minden penge után 5 pennigre tervezik, ami
Németországnak évi 30 millió márká új adobevé-
telet jelentene.

• A Színházi Élet e heti számának külön érdekes-
sége az a teljes jóstökönyv, amelynek segítségével
mindenki saját magának csinálhat jóslást. Teljes gyer-
meklap, kotta- és kézmunkaív melléklet van még. In-
cze Sándor hetilapjának új számában. A Színházi Élet
egyik példányainak ára 40 lej, negyedévi előfizetési dí-
ja 450 lej. Kiadótárgya: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

••• A Der Deutsche Rundfunk legújabb száma
ismét színes, változatos tartalommal jelent meg. A
kitűnő rádióújság képekkel illusztrált cikkeiben
hozza a világ legfrissebb és érdekes szenzációit,
ezenkívül teljes heti nemzetközi rádióműsort is
közöl.

A Fónagy-vagyon

**Egy regényes közgazdasági karrier
tündöklésének és lehanyatlásának
érdekes története**

Budapestről érdekes hírt hozott ma számunkra a posta, amelynek szűkszavú sorából egy lehanyatlott nagy közgazdasági karrier és a mögötte felhalmozódott hatalmas vagyon regénybe illő története bontakozik ki. A napokban került ugyanis árverésre a budapesti **Általános Ház- és Birtokforgalmi Rt.** hatalmas telekkomplexuma, amelyhez **Fónagy Aladár**nak, a **Fabank** egykori közismert vezérigazgatójának gyönyörű trombitás-uti palotája is tartozik. A magyar gazdasági élet utolsó tiz esztendejének egész élete és izgalmakkal teljes fordulatái elevenednek meg a kalapács alá kerülő épülettömbök történetéből, amelyet a sors és a szerencse változatossága Fónagy Aladár tündöklő karrierjével kapcsolt végzetesen össze.

A **Fabank** egykori nagy tudású és koncepciójú vezérigazgatója 1918-ban kezdte meg a nagyvonalú építkezéseket azon a nagy kiterjedésű telekkomplexumon, melyet **Bláthy Ottó** Titusztól vásárolt meg. Négy uccára nyíló óriási területű telket vett meg Fónagy közel egymillió aranykoronáért és ide építette hatalmas palotáját, amelyben 18 lakószoba volt, óriási hallal, ahol Fónagy híres képtára volt elhelyezve. Később a nagy kiterjedésű telkeket Fónagy Béla, az ismert építész közreműködésével beépítette az **Általános Ház- és Birtokforgalmi Rt.** Ez a részvénytársaság két négyemeletes palotát építtetett a legmodernebb kivitelben. Az üzlethelyiségeken kívül 67 bérlakás létesült e két házban, míg az egyik nagy épületben a **Florida Rt.** étterme és vendéglője nyert elhelyezést.

Fónagy Aladár, amikor a hatalmas magánpalotát építtette, hatalma és nagysága tetőpontján állott, éppúgy, mint a vezetése alatt álló **Fabank**. Óriási összegű tőkéket investált úgy, ebbe a palotába, mint a két bérházba és beavattottak szerint a hatalmas telekkomplexummal együtt mai értékre átszámítva, mintegy ötmillió pengőbe került mindhárom palota felépítése. Sajnos, a Fónagy-féle vállalkozások részben a rossz gazdasági viszonyok miatt, részben előre nem látott momentumok folytán válságba kerültek és így történt, hogy az ötmillió pengő kivevő objektum, amelyre több mint kétmillió pengő tartozás volt bekebelezve, árverés alá került. A tulajdonos **Ház- és Birtokforgalmi Rt.**, amelynek nevén a három ház szerepelt, fizetésképtelen lett és így vált szükségessé a javak értékesítése, ami azután árverés útján meg is történt. Két évvel ezelőtt még a legszigorubb becslés alapján negyemillió pengőre értékelték a komplexumot. Az **OHE** az elmúlt évben, amikor a fizetésképtelenségről státust kellett csinálni, szakemberei révén 3,100.000 pengőre becsülte fel az ingatlant, ennek dacára most mindössze kétmillió pengőért cserélt gazdát a komplexum és mint ismeretes, a vevők egy fővárosi vasnagykereskedő cég tulajdonosai. — **Acél Géza**, **Acél Tivadar dr.**, özv. **Weimann Gézané**, **Szöllösi Zsigmond** — akik a **Wiener Bankverein** finanszírozásával vették át a hatalmas komplexumot. Most már kitünő üzlet volt a vétel, mert hiszen a legutolsó házbérstatistika alapján 180.000 pengő házbér folyt be és május elsejétől kezdve kiadták a **Floridát** is **Rajna** cukrásznak, aki a napokban már meg is nyitja üzemet, miáltal a bérjövedelem tovább emelkedik. A második tulajdonos tehát már nagyszerű üzletet csinál a vétellel, mert pénzt csaknem 10 százalékkal tudja kamatoztatni, arról nem is szólva, hogy van egy nagy értékeimekedési lehetősége is. Bizonyos, hogy annál rosszabb üzletet csináltak Fónagyék, akik ötmillió pengő értéket voltak kénytelenek odaadni kétmillió pengőért. A Fónagy-féle ingatlanokra különben a következő sorrendben tábláztak be bizonyos követeléseket: Első helyen a **Bélvárosi Takarékpénztár** szerepel eredetileg 1,400.000 pengős követelésével, ami az időközi kamatokkal együtt mintegy 1,700.000 pengőt tesz ki. A második helyen értesülésünk szerint **Hoffmann Gusztáv** bankháza szerepel mintegy 250.000

Agyonlőttek egy menekülő csempészt

Egy magyarországi község uccáján történt a megrendítő katasztrófa

Nagykanizsáról jelentik: Végzetes szökési kísérlet játszódott le ma délelőtt Nagytireli községben. A község egyik lakója, **Kolczár Antal**, miközben a pénzügyőrök elő akarták állítani, megszökött. A pénzügyőrök utána lőttek és a golyó oly szerencsétlenül érte **Kolczárt**, hogy azonnal kiszenvedett. **Kolczárt** a pénzügyőrök már régebben figyelték, mert pár hónappal ezelőtt egy feljelentés érkezett ellene, amely szerint rendszeresen foglalkozik csempészéssel. A hatóság emberei általában szemmel tartották, azonban a mai napig semmi olyan konkrét adat birtokába nem sikerült jutniok, amelynek alapján csempészés miatt elő lehetett volna állítani.

A pénzügyőrség egyik embere a mai napon valamiképpen megtudta, hogy **Kolczár** nagyobb mennyiségű árut készül lakásáról elszállítani. Értesítette a hatóságokat, majd több

detektív és pénzügyőr kiment **Kolczár** lakásába, ahol fényleg megtalálták a csempészt árut. Az árut lefoglalták és a csempészt több szurovnyos őr kíséretében a csendőrségre akarták kísérni. Alig haladtak azonban néhány lépést, amikor **Kolczár** kiugrott örei közül és vad futásnak eredt. Az őrk először utána kiáltottak, hogy álljon meg, miután azonban **Kolczár** tovább szaladt, lekapták fegyverüket és utána lőttek. A szerencsétlen embert az egyik folyó éppén szíven találta, úgy, hogy összeesett és pár pillanat múlva kiszenvedett. A járőrelők között nagy pánik keletkezett és mindenki igyekezett az uccából elmenekülni, attól tartva ugyanis, hogy az őrk még valakiben kárt tennének. **Kolczár Antal** holttestét a temető halottasházába szállították, egyben a rejtélyes csempészési ügyben széles körű vizsgálatot indítottak.

Alfonz spanyol királyt felkészülten várja a

Komoly formában tartja magát Alfonz Szlovenszkóba való költözésének híre, Zamoysky

ruzsbaichi kastély

gróf feleségével a királyi családhoz utazik és jelentést tesz az előkészületekről

Pozsonyból jelentik: Alfonz spanyol király Szlovenszkóra való költözködésének a hírére nyomban a spanyol királyság bukása után cáfolták, azonban a minden hivatalos jeleget nélkülöző cáfolatok ellenére a mai napig is legkomolyabb formában fennáll az a lehetőség, hogy **Alfonz király**, családjával együtt mégis csak Szlovenszkóba költözik és a **ruzsbaichi Zamoyski** gróf királyi igényeknek átalakított kastélyába telepszik le.

Alfonz király, mint ismeretes, száműzése után Párisba tért, majd Londonba utazott, jelenleg pedig Fontainebleauban tartózkodik családjával együtt. **Alfonz király** egyelőre nem döntött végleges tartózkodási helyéről, mert a köztársaság győzelme ellenére is azt reméli, hogy a közelgő választásokon a nép, amelynek tradíciókon csüngő lelke nem fog tudni beletörődni a köztársaság kereteibe, a monarchia mellett fog dönteni s visszahívják őt az országba. **Alfonz** ilyen irányú gondolatait árulja el legutóbbi nyilatkozata is, amelyben határozottan hangsúlyozza, hogy csak abban az esetben tér vissza, ha a spanyol nép ezt kívánni fogja s ha kívánságát megfelelő módon kinyilvánítja. Ennek ellenére azonban **Alfonz király** állandó érintkezést tart fenn **Zamoyski** gróffal is, aki — tudvalevőleg — felesége, **Izabella** infánsné révén került rokonságba a spanyol királyi családdal. **Zamoyski** gróffal még a monarchia idejében hosszas tárgyalásokat folytatott **Alfonz király**, megvette annak remek helyen fekvő kastélyát és a körülötte fekvő több ezer holdas erdőségeket s **Zamoyski** gróf által megtevé minden intézkedést, hogy a kastélyt a királyi udvartartás követelményeinek megfelelően rendezzék be, illetve alakítsák át.

A monarchia bukása óta a **ruzsbaichi** kastély átalakító munkálatai lázas iramban folynak s ha más nem is, de ezek a külső jelek feltétlen arra mutatnak, hogy **Alfonz király** Szlovenszkóra való költözködésének a tervét komoly mederbe kerülnek s esetleg már csak néhány hónap kérdése az egész.

A csehszlovák hatóságok részéről semmiféle nehézséget nem gördítenek **Alfonz** tervével. **Zamoyski** hivatalos tényezőkkel is tárgyalt már a költözködés lehetőségeiről s mivel mindenütt a legnagyobb jóindulattal talál-

kozott, a közeli napokban feleségével, **Izabellával** Fontainebleauban utazik, hogy részletes jelentést tegyen az ügyek mai állásáról és a költözködés módjairól.

Szlovenszkó egyik leggyönyörűbb vidéké várja a spanyol dinasztia utolsó fejét s ez a körülmény valószínűleg még több vonzóerőt fog adni ennek a külföldi vidékek szépségeivel vetekedő helynek. Idegenforgalmi s mi több, gazdasági szempontból is sokat jelentene **Alfonz király** Szlovenszkóba érkezése, ami amennyiben valószínűbb, mert visszahívására nagyon kevés kilátás van.

Különös repülőszerencsétlenség

A repülőgépen küldött méhkas felborult és a kiszabadult méhek összeesípték az utasokat és pilótákat

Párisból jelentik: Marseilleből tegnap délután egy személyszállító repülőgép szállott fel három utassal, hogy Párisba repüljön. A repülőgép, mint rendesen, podgyászokat is volt magával. A podgyászok között volt négy méhkas is, amit egy marseillei gazdász küldött Párisban lakó vejének.

A Rhone völgyében a repülőgép váratlanul viharba került és az egyensúlyi ingadozások folytán, a magas podgyásztartóról a méhkasok az utasok lábai elé estek. Az esés folytán felborult méhkasokból a méhek kiszabadultak és anélkül, hogy az utasok védekezni tudtak volna, súlyosan összeesípték őket.

A pilóták óriási erőfeszítéssel tudták csak a repülőgépet egyensúlyban tartani, mert a méhek egész raja lepte meg őket is. Végre le szállottak a le bourgeti repülőtéren, de a súlyos csipések folytán nem tudták utjukat folytatni és a pilótákat s a három utast kórházba szállították, ahol fájdalomcsillapító injekciókat kaptak.

A repülőgéptársaság szigorú vizsgálatot indított a feladó gondatlanságának megállapítására, mert evvel el akarja háritani magáról az anyagi kártérítést, amivel ellene az utasok felléptek.

pengővel. A harmadik helyen a **Wiener Bankverein** 700.000 pengős követelése van, míg negyedik helyre a **Hermes Biztosító** táblázta be magát bizonyos egyéb tranzakciók szuperfedezeteként.

A regény tehát — egyelőre, ha nem is ért véget — mindenestre újabb melankólikus for-

dulatához érkezett el az árveréssel. **Fónagy Béla** továbbra is ingatlanüzletekkel próbálja menteni a még menthetőt az egykori hatalmas vagyonból, amelyet **Fónagy Aladár** üzleti zsenilitásának regényes karrierje hozott össze s amely most újra szertefoszlott, hogy letűnt a család ragyogó szerencsecsillaga...

Jégszekrények, fürdőszoba berendezések, háztartási cikkek, hálalet miatt olcsón kiárusítottak. Kohn József, Arad
Str. Constantinului, v. Bathány-u. 11

„Kihívó lépés a győzők ellen“

a német-osztrák vámuio — A francia kamara mai ülésén egy képviselő élesen kikelt Németország ellen

Párisból jelentik: A francia kamara mai ülésén Ybarnegaray képviselő interpellációja hangsúlyozta, hogy a német-osztrák vámuio az első kihívó lépés a legyőzöttek részéről a győzők ellen. Csodálkozásának kénytelen kifejezést adni, hogy Franciaország berlini és bécsi nagykövetei, akik nem tudták a kormányt az ügyről idejében tájékoztatni, még mindig helyeiken vannak.

Az Anschluss — mondotta — azt jelentené, hogy Olaszország, Jugoszlávia és a közép-európai államok fölött Németország gyakorolna felügyeletet. Kérdés, — folytatta — hogy vajjon Románia a gabonapiac hatása alatt

folytatni fogja-e a kisantant politikáját?

Legnagyobb csodálkozásának adott kifejezést afelett, hogy Olaszország és Anglia hidegen viselkedtek és Franciaországgal szemben egyenesen ellenséges magatartást tanúsítanak.

Briand külügyminiszter itt közbeszól és kijelentette, hogy Anglia külügyminisztere volt az első, aki javasolta, hogy az ügyet vigyék a Népszövetség elé. Olaszország viszont azt indítványozta, — mondotta Briand — hogy hívják össze az 1922-ben megalakult ellenőrző bizottságot és ez a bizottság foglalkozzon a dologgal.

Az angol és amerikai nők mozgalma a leszerelésért

Egy millió angol és félmillió amerikai nő követeli a háború kiküszöbölését — Harca a leszerelési konferencia elnökségéért

Londonból jelentik: Az angol nők egységes mozgalmat indítottak az általános leszerelés teljes mérvű keresztülvitele érdekében. Ebbe a mozgalomba bekapcsolódott a Nők Nemzetközi Bizottságának angol egyesülete is és egy millió aláírással memorandumot akartak a Népszövetség mellett működő leszerelési konferenciához eljuttatni. A memorandum élesen állást foglal a mindenkori háborúk ellen és szemrehányásokkal illeti a leszerelési konferenciát azért, mert ezt a kérdést nem kezeli semmi eréllyel.

Mára már félmillió aláírást gyűjtöttek az amerikai nők is és táviratilag jelentették be a mozgalomba való csatlakozásukat.

Közben a leszerelési konferencia elnökségéért az érdekelt államok megindították a harcot. A Daily Telegraph szerint Henderson angol külügyminiszter szeretne elnökölni a leszerelési konferencián, az ő jelöltségét Németország és Olaszország hathatós eszközökkel támogatja, míg Franciaország és a kisantant államok mindent elkövetnek, hogy Benes Eduard csehszlovák külügyminiszter kerüljön az elnöki székbe, mert érdekeiket jobban látják az ő támogatásával megvédeni. Az előkészítő bizottság úgy fogja áthidalni az érdekellentéteket, hogy hollandi vagy skandináv, tehát teljesen elfogulatlan politikust fog ajánlani az elnöki szék betöltésére.

Dr. Stein János és társainak szabadlábrahelyezését rendelte el a temesvári vádtanács

Stein dr. és Deutsch Zsuzsa egymást vádolják a kommunista röpcédulák terjesztésével. A letartóztatottak estig nem hagyták el az ügyészség fogházát

Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy dr. Stein János ügyvédet kommunista-propaganda vádia miatt a napokban perbefogták, de anyómozás, során tisztázta magát és ezért az ügyészség szabadlábrahelyezte, majd másnap a vizsgálóbíró elővezette és mégis letartóztatta. Tegnap ugy Stein dr., mint Deutsch Zsuzsa, valamint a velük letartóztatottak a vádtanács elé kerültek. A gyanúsítottak mindegyike szabadlábrahelyezését kérte. Deutsch Zsuzsa ismét terhelően vallott Steiner dr. ellen.

Stein dr. ezzel szemben azt állítja, hogy április 24-én megjelent előtte az irodában egy fiatal leány, akit ő nem is ismert és aki mint rokon mutatkozott be neki, majd megkérte, hogy az írógépet használhassa. Ő még a házassága előtt érintkezésben volt Deutsch Zsuzsa családjával, amikor Zsuzsi még kislány volt.

Kihallgatta ezután a bíróság Ukropetz Mátildot és a többi gyanúsítottat és ezután tanácskozásra vonult vissza. A vádtanács ezután elrendelte a gyanúsítottak szabadlábrahelyezését és a vizsgálóbírói végzést megsemmisítette. Az ügyész azonban bejelentette, hogy egyelőre nem kíván nyilatkozni, vajjon megfélebbzi-e a határozatot vagy sem. Nicolau dr., a gyanúsítottak egyik védője tiltakozott a vádlottak további fogvatartása ellen, miután a vádtanács megsemmisítette a letartóztatási végzést és így felfolyamodásnak minősítette helye. A bíróság erre újból tanácskozásra

vonult vissza, majd kihirdette a határozatot, hogy a gyanúsítottakat szabadlábrahelyezi, de az iratokat azonnal átküldi a vizsgálóbíróhoz, amely esetleg újabb letartóztatási parancsot adhat ki ellenük. Az ügyész ezután mindjárt érintkezésbe lépett a vizsgálóbíróval és Stein dr., Deutsch Zsuzsi és a többi letartóztatott estig nem hagyták el az ügyészség fogházát.

Meggyilkoltak egy gazdálkodót

Két leány segített a vérnyomok eltüntetésében — Elfogták a gyilkost és cinkostársait

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt Üllő községben egy reggelen betört fejfel, holtan találták meg a járókelők Cs. Tóth István üllői gazdálkodót. A család és a hatóságok úgy vélekedtek, hogy valószínűleg a gazdálkodó, aki állandóan illuminált állapotban volt, most is valószínűleg ivott és az utcán hazatérve, megbotlott és az ütés következtében, amely esés közben szártalmazhatott, kiszenvedett. A család a napokban annak a véleményének adott kifejezést a hatóságok előtt, hogy a gazdálkodó nem természetes halállal halt ki, hanem meggyilkolták. A hatóságok nyomozni kezdtek az ügyben és a megindított vizsgálat rövid pár nap leforgása alatt szenzációs eredménnyel járt, amennyiben egy,

Greta Garbo visszavonul a magánéletbe

A nagy filmsztár rejtélyes élete — A új csillag elhomályosította a régít

Minden, amit Greta Garboról említenek, érdekes, izgató és mégis ritkán igaz. Ki ismeri őt? Senki sem látja és még kevésbé hallja. Hollywoodban senki sem ismeri a címét. Nagyon óvatos, kerül az emberekkel való érintkezést. Nem érdekli a naponta címére a stúdióba érkező ezernyi levél, személyesen csak azokat a leveleket bontja fel, amelyeknek címén látja, hogy közvetlen családja köréből érkeznek, — a hazai hírek. Nem zárkozik be, gyakran sétál Hollywood uccáin egyedül és aki találkozik vele, nehezen ismerné fel a szürke sportruhás leányban Greta Garbot.

A rejtélyes életü filmsztárról most igen reális és sok valószínűséggel bíró hírek érkeznek. Egy új csillag tünt fel Hollywoodban, aki elhomályosította a régít és a nagy Garbo nem várja be bukását, eltűnik, magánéletbe vonul vissza.

Alandából érkező hírek szerint, Greta Garbo, a világhírű mozisztár elhagyja Hollywoodot és Svédországban akar letelepedni. Greta Garbo birtokot vásárolt hazájában és ennek a birtoknak hozadékából akar élni. Greta Garbo, a filmvilág legnagyobb meglepetésére, teljesen visszavonul a filmművésztől és átadja helyét Marlene Dietrichnek, aki legújabbán bukkant fel a hollywoodi filmvilágban és egy csapásra győzött. Ugy látzik, Greta Garbot mellőzések érték az új filmszillag miatt és ez érlette meg benne a szenzációt keltő elhatározását.

Három kisgyermek szerencsétlensége

Kettőt elütött az autobus, a harmadikat elgázolták az autobustól megvadult lovak.

Budapestről jelentik: Végzetes gyermek-szerencsétlenségek színhelye volt ma délelőtt Pilis község határa. Gonda József kunszentmiklósi vállalkozó teherautójával, melyet saját maga vezetett, Pilis község határában elütötte Balíg Mária 3 éves kislányt. A gyermek és 6 éves Erzsébet nővére az út mentén elhúzóó árokban játszadoztak és mikor a 3 éves Mariska megpillantotta a közeledő teherautót, az utra szaladt. A teherautó ebben a pillanatban érkezett oda s a szerencsétlen gyermeket elütötte. Az autó ezután az utmenti árokba zuhant, ahol az ott tartózkodó 6 éves kislányt, Balíg Erzsikét szintén elütötte.

Közben ebből kifolyólag egy harmadik szerencsétlenség is történt. Az autótól megbokrosodott két arra haladó ló és a megvadult állatok elütöttek Hajnos József 10 éves kislányt. A szerencsétlenség első áldozata, a három éves kislány a gázolás következtében még a helyszínen kiszenvedett, míg nővérét és a kislányt súlyos állapotban kórházba szállították. A csendőrség erélyes vizsgálatot vezetett be annak megállapítására, hogy a hármas szerencsétlenség előidézéséért kit terhel felelősség.

a gyilkost, mint cinkosait sikerült letartóztatni.

A csendőrség ugyanis súlyos gyanúkok alapján előállította Kovács János 27 éves fiatalembert, Veszeli Margit és Veszeli Jolán üllői lakosnőket. A fiatalember eleinte tagadta, hogy ő követte el a gyilkosságot, de hosszas faggatás után végül is beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a gyilkosság elkövetésekor a két nő is jelen volt, akik, miután a gazdálkodó kiszenvedett, a vérnyomokat segítettek eltüntetni. Vallomásához azt is hozzáfűzte, hogy a gyilkosság elkövetése után jelentkezni akart a csendőrségen, azonban a Veszeli nővérek nem engedték. A gyilkos fiatalembert és a két leányt előzetes letartóztatásba helyezték.

A kincsek sorsa

Rotschild bárónő fekete- és rózsaszín gyöngyei — Az indiai fejedelmek drágaköveivel Európa koronaékszereit nem tudnak vetekedni.

A híresebb koronaékszerekről az egyik bécsi lapban egy volt német katonatiszt a következő érdekességet közli:

A genfi Beau Rivage-szálloda terrasán néhány évvel ezelőtt együtt ültem az egyik leggazdagabb indiai fejedelemmel, akinek a háború előtt egy izben vadászvendége voltam. Egy híres párisi ékszerész, aki együtt látott a maharadzsával, váltig sürgetett, hogy szerezek számára lehetőséget, hogy néhány gyönyörű drágakövet bemutatson kiválasztásra az indiai főurnak. A nábob készségesnek is nyilatkozott, hogy megnézi az ékszereket. Az ékszerész a drága hotelben nyitított külön szobát, hosszú keskeny asztalt helyezett el, leterítette fekete selyem takaróval és oda rakta ki a gyöngyöket, amelyeknek különös nagysága és szépsége engem megbűvölt. A maharadzsza jött, ránézett a gyöngyökre, azután megfordult és csak annyit mondott:

— Nagyon csinos dolgok lennének ezek az én esetemben számára, azonban nem nekem valók.

Megsajnáltam az ékszerészt és még délután fölkerestem, hogy megvigasztaljam. Nagy csodálkozásomra azzal fogadott, hogy a fejedelemmel igaza van, mert bár az ékszerek, amiket ő bemutatott a legszebbek, amelyek Európában vagy Amerikában felkelhetők, azonban nem is hasonlíthatók össze azokkal a drágakövesekkel, amelyeket ő maga is látott már indus fejedelmek birtokában. Elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt ő maga is Indiában volt, ahová azért hívták, hogy megbecsülje egyik fejedelemtől kincstárát és ott olyan fantasztikusan szép gyöngyöket talált, hogy ő maga is alig hitt szemének.

Néhány nappal később egy nyolcvankarátos smaragdöt ajánlott a maharadzsának az ékszerész, aki csak egy futó pillantást vetett az ékszerre és anélkül, hogy az árát megkérdezte volna, azt mondotta: menjen a titkáromhoz, adja át a számlát, az majd kifizeti.

Nagy tévedés azt hinni, hogy valóban elsőrangú gyöngyök és drágakövek megszerzése tisztára csak pénzkérdés. Még ma is, amikor általános a gazdasági krízis, sokkal többen keresnek igazi értékes gyöngyöket, mint ahányan el akarnak adni. Nagy és tiszta rubinkő például alig kerül forgalomba, mert ezek közül a legtöbb szilárd kezekben van. Mélyzöld, tiszta nagy kolumbiai smaragd ára most is igen magas, a szibériai fajtának azonban sokkal kisebb az ára. Az orosz emigránsok tapasztalhatták, hogy azok az ékszerek, amelyeket őseik maguktól a cároktól kaptak, milyen nehezen értékesíthetők, mert nem igazán nemes drágakövek. A szafir már nem annyira keresett és a Wittelsbachok szafirgyűjteményére mindeztideig nem is érkezett elfogadható ajánlat.

A drágakövek legnagyobb őrzője Párisban van, azonban a szakértők tudják, hogy az igazán nemes darabokat Londonban találják egy ékszerésznél, akinek nincs is uyított üzlete, hanem valahol a St. James ucca közelében egy félreeső házban lakik. Fekete gyöngy aránylag sok van, azonban sokkal ritkább az olyan, amelyiknek rózsaszínű a fénye. A legszebb fekete gyöngyök az öreg Rotschild bárónő birtokában vannak, aki az egyik fülében ezt a ritkaságot, a másikban pedig egy hasonlóan értékes rózsaszín gyöngyöt szokott viselni, ami egy kissé feltűnő a különben a legegyszerűbben öltözködő hölgnél. Egy mérhetetlenül értékes fekete gyöngysor egy szibériai főnemes hölgy tulajdonában van. Ezt a gyöngysort valamikor Erős Agoston szász király ajándékozta Königsmark Auróra grófnőnek, akihez hosszú szerelem fűzte.

A híres orosz koronaékszerek ugyanúgy, mint a kevésbé értékes Abdul Hamid-koronaékszerek, a szélrózsa minden irányában szétszóródtak. A perzsa sah ugyancsak felbecsülhetetlen értéket képviselő kincseskamarája alig szűnően újra került és ezen a pénzen építették fel a perzsa államvasutak hálózatának legnagyobb részét. A Towerben nyilvános szemlére kitétt angol koronaékszerek in-

Ez a szuró fájdalom

— mi léoo legyek?

Ilyen kín! Minden mozgás fájdalmas! Enyhítse rögtön fájdalmait. Kérdezze meg orvosát vagy valamelyik barátját. 10 megkérdezett közül 8 azt fogja válaszolni, hogy a Sloan's segített.

Akárcsak a napsugarai a Sloan's erős heve rögtön melegít és elűzi a fájdalmakat. 13 millió család használja. Kérjen még ma egy üveggel 75.-Lej-ért.

SLOAN'S LINIMENT

Végetért Balla József aradi vámfőtisztviselő kálváriája

Három hónapi sinaiai fogvatartás után szabadlábba helyezték — Kiderült a főtisztviselő ártatlansága

Balla József aradi vámlivatai főtisztviselőt három hónapi fogvatartás után tegnap szabadon bocsátották, mivel kiderült, hogy letartóztatása minden alapot nélkülözött. Az Aradon általánosan ismert és közkedvelt Balla József vámfőtisztviselő az elmúlt év decemberében három nagy böröndöt vett át, amelyet Bécsben adtak fel Sinaiái rendeltetési állomás megjelölésével. Mivel a személypodgyászok tulajdonosa nem jelentkezett, Balla József szabályszerűen leplombáltatta azokat és továbbította hivatalos értesítés kíséretében Sinaiába. A sinaiai állomásfőnököt jelentésében arról értesítette Balla, hogy a böröndöket tulajdonosaik jelentkezése esetén nyissák fel és tartalmukat vámmolják meg.

A lelkiismeretes vámfőtisztviselő egyik alantását küldte a böröndökkel le Sinaiába, majd személyesen is leutazott, hogy az átvételnél jelen legyen. Azonban a böröndök tulajdonosai nem jelentkeztek. Végül váratlan fordulat állott be az ügyben. Ugyanis Goldstein és Grosz Harry nevű ke-

reskedők jelentkeztek a böröndök tulajdonosaiként és kiderült, hogy a böröndökben csempészett selyem van. Balla vámfőnök már az első kihallgatásánál azzal védekezett, hogy a csomagok tartalmát nem ismerte és annak felbontásakor ő lepődött meg legjobban, amikor selymet találtak benne, mert a böröndök az országba érkezéskor hivatalos diplomáciai pecséttel voltak ellátva és a törvény értelmében az ilyen módon bezárt böröndöket felnyitni nem szabad. Neki akkor váltak gyanússá a böröndök, amikor tulajdonosai nem jelentkeztek Curticion és előrelátásból értesítette hivatalosan a sinaiai állomásfőnököt aggályairól és kérte az átvételnél a böröndök felnyitását és megvizsgálását.

Az ügy oda fejlődött, hogy bár Balla József az első pillanattól fogva teljesen ártatlannak látszott, a rendőrség mégis letartóztatta őt. Három hónapig volt Balla József a sinaiai ügyészség foglya, míg a tegnapi napon szabadlábba helyezték és visszatérhetett Aradra, ahol városszerte sajnálkozást váltott ki az aradi vámfőtisztviselő kálváriája.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Victoria-bank vezérigazgatója Argetoianu pénzügyminiszternél

A pénzügyminiszter megadta hozzájárulását a Banca Nationala hitel-felajánlásához, de azt kívánja, hogy a bank egyezzen meg valamennyi betétes-hitelezőjével

Az aradi Victoria Bank hosszadalmasan vajudó fuziós terveinek és azok akadályainak részletes ismertetését általános érdeklődéssel olvasta a nagyközönség az Aradi Közlöny hasábjairól, mert nemcsak a fuzióban érdekelt bankok betéteseit foglalkoztatják az események, hanem a pénzügyintézetek három nagy városának: Aradnak, Temesvárnak és Nagyváradnak közgazdasági piacait is, amelyek a gazdasági vérkeringés megélénkülését várják a három bank fuziós terveinek esetleges valóra válásától.

Amint az Aradi Közlöny előre jelezte, az aradi Victoria Bank új vezérigazgatója, Maiorescu József Bucurestibe utazott, hogy a kormány illetékes tényezőinek segítségét vegye igénybe a zátonyra jutott tárgyalások további folytatása érdekében. Amint értesülünk,

Maiorescu vezérigazgatót előzékenyen fogadta Argetoianu pénzügyminiszter és miután meghallgatta a vezérigazgató részletes előterjesztéseit, készséggel járult hozzá ahhoz, hogy a Banca Nationala továbbra is fenntartsa ajánlatát a fuzióra készülő Victoria, Timisiana és a Bihoreana számára. A Banca Nationala, mint ismeretes, már az előző kormány közbenjárására egy 350 millió hitelt szavazott meg a fuzionált intézetek számára. Az új pénzügyminiszter is fenntartotta azonban azt a kívánságát, hogy a Banca Victoria igazgatósága nyerje meg valamennyi betétesének nyilatkozatát a kért újabb három éves moratórium megadására vonatkozólag. Így tehát a helyzet csak annyiban javult, hogy a kormány nem gáncsolja el a Banca Nationala hitelezési akcióját, de viszont a betétesekkel a banknak kell megegyezésre jutnia.

kább történelmi értékűek. Az utolsó osztrák császár ékszerei, mint ismeretes, raffinált csalók mantalékvá lettek. Tragikus annak a gyönyörű gyöngysornak a sorsa, amelyet Mme Thiers kapott a francia köztársaságtól. Ezek

egy muzeumban lassan elszorvadtak, mint mind azok a gyöngyök, amelyeket soha sem hordanak. A legszebben ugyanis azok a gyöngyök tündökölnék, amelyeket a fiatalság vértől izzó életszépsége diszit.

Országos akció az építkezés előmozdítására

Érdekes törvénytervezet érkezett az aradi kereskedelmi és iparkamarához — Az építkezés stagnálása okozza a munkanélküliséget és az ipar válságát

A Kereskedelmi Kamarák szövetsége törvényjavaslatot készített az építés előmozdítására. Ezt a javaslatot beterveztették a kormányhoz és másolatban megküldötték az ország összes Kereskedelmi Kamaráihoz egy hosszabb magyarázó szöveggel, melyben felsorolják az okokat, melyek az építkezés elősegítésére való propaganda megindítására szükségessé váltak. A javaslat szövege megérkezett az aradi Kereskedelmi Kamarához is és munkatársunknak sikerült annak részleteiből az alábbiakat megtudni:

Az építési ipar és az ország gazdasági helyzete szoros összefüggésben van, mert az építés pangása a legtöbb iparágat válságba sodorta. Az iparágak legnagyobb része éppen az építési anyagok és felszerelések gyártásával foglalkozik és több mint száz iparág függ az építkezések megindításától. Az adók behajtásának nehézségei is annak a következményei, hogy ez a több, mint száz iparág nem dolgozik, pedig közvetlen vagy közvetett módon az állam bevételeit főleg ezek az iparágak adói jelentették. A munkanélküliség és a nyomott gazdasági krízis legnagyobb részben az építkezések stagnálásának tudható be. A stagnálás miatt a többi iparágak, amelyek nincsenek szorosan összefüggésben az építkezéssel, szintén redukáltak

üzemeiket és a bevételek csökkenése az állam bevételeit is hátrányosan befolyásolják. Eddig szól a magyarázó szöveg. A törvényjavaslatnak főbb pontjai a következők:

Az állam a ház adóit a lehető legkisebb kulcs szerint állapítsa meg, hogy ezáltal a házak amortizálása hosszú időre legyen beosztható.

Az idegen tőkéknek, amelyek az országban építkezés alakjában akarnak beruházásokat eszközölni, biztossítsák a legnagyobb fokú kedvezményeket és biztosítsák azt, hogy a kormányok változásával az idegen tőkék semminemű hátrányos intézkedésnek kitéve nem lesznek.

Mindazon igéretnek, amelyeket a kormányok sem szabályrendeletekkel, sem pedig új visszamenő érvénnyel törvénné szentesítenek, mert csak akkor lehet az építési kedvet felkeltetni, ha azok, akik pénzüket épületekbe akarják investálni, meggyőződnek a kormányok jóakarataról.

Az építkezés elősegítésére hozott törvények sem szabályrendeletekkel, se pedig új törvényekkel megváltoztathatók ne legyenek.

Értesülésünk szerint a javaslatot a megválasztandó új parlament azonnal tárgyalás alá veszi, hogy ezzel is segítsen az ország munkanélküliségén és a gazdasági krízisen való keresztüljutáson.

Egységes vezetés alá kerül a Zsilvölgy széntermelése

Május hó 22-én mondják ki a „Petrosani” és a „Lupeni” szénbányatársulatok és alvállalataik fuzióját — A „Lupeni” beleolvad a „Petrosani”-ba

— Egyezer négyszázlíz millió lej lesz az egyesült bányatársulatok alaptőkéje

Évi 20 millió mázsa „fekete gyémánt” az egyesített üzemek kapacitása

Az erdélyi szénbányavállalatok körében készülő nagyarányú tranzakció híréből elsőnek adott hírt az Aradi Közlöny. A Salgótarjáni és Lupényi szénbányatársulatok a napokban tartották meg igazgatósági üléseiket, amelyeken a magyar és román érdekeltségek képviselői egyaránt kimondták a fuzió szükségességét és egyöntetűen elhatározták, hogy a fuzió közgyűlést a vállalatok május huszonkettedikén tartják meg. Ezek az

igazgatósági üléseken a Kereskedelmi Bankot és a Salgótarjáni Kőszénbányát, amelyeknek érdekkörébe a Petrosani tartozik, Chorin Ferenc, Gratz Gusztáv és Hegedüs Lóránt képviselték, míg a Lupeni bányavállalatnál érdekeltséggel bíró Hitelbankot és Urikányi Kőszénbányát báró Kornfeld Pál és Fuchs Richárd képviselték, az erdélyiek részéről dr. Bernády György ny. főispán és dr. Szász Pál volt magyar országgyűlési képviselő, gyulafehérvári ügyvéd és Bethlen József gróf jelentek meg.

A két igazgatóság határozata alapján a fuziót úgy hajtják végre, hogy a Lupeni beolvad a Petrosaniba és a Lupeni-részvényeket 1:1 arányban Petrosani-részvényekre cserélik át. Ebből a célból a Petrosani 820 millió lej alaptőkéjét a Lupeni alaptőkéjének megfelelő 500 millió lejjel 1410 millió lejre emeli fel.

A községi italmérési engedélyeket is meg-Juliusra halasztották el hagyják régi tulajdonosaiknál

Ma délután rendkívül érdekes távirat érkezett meg a pénzügyminisztériumtól az aradi pénzügyigazgatóságra, amelyben Argehoianu miniszter, a pénzügyi tárca vezetője, radikális rendelkezéseket tesz az italmérési engedélyek körül folyó anomáliák megszüntetésére. A távirat elrendeli ugyanis, hogy azonnal függeszték fel a községek italmérési engedélycinek árlejtését, amelyeket csak július elseje után fognak megtartani.

Amint annak idején az Aradi Közlöny külön feltűnést keltett külön cikksoro-

NAGY TERMÉS VÁRHATÓ

gyümölcsfáin az idén,

DE SOK A HERNYÓ IS,

permetezze tehát gyümölcsfáit rágókárttevők ellen rügyfakadás után azonnal

„DARSIN”-nal,

gombák és rovarok ellen közvetlenül elvirágzás után bordói lében kevert

„DARSIN” és „AMONIL”

permetlével.

Egy fa permetezése oca. 2 lejbe kerül.

A gyümölcsemenként megfelelő permetezéssel ingyenes utbaigazítást nyújt a gyártó:

Moskovits Ipartelepkek R.-T. Oradea.

Lerakat: Mezőgazdák Ker. R.-T., Arad, Szüts Pál, Timisoara, Molnár Jakab, Sirla, valamint Erdély összes nagyobb helyiségeiben.

A megnagyobbodott Petrosaninak négy alelnöke lesz, két magyar és két román. A Petrosani egyik alelnöke Weiss Fülöp, a Kereskedelmi Bank alelnöke volt, akit újra megválasztanak, a másik magyar alelnök Fuchs Richárd, az Urikányi vezérigazgatója lesz, aki eddig az Lupeni alelnöke volt. A román érdekeltség részéről mindkét vállalatnak Tancred Constantinescu volt kereskedelmi miniszter volt az alelnöke. A Petrosaninál eddig Chorin Ferenc, a Salgótarjáni elnöke töltötte be az adminisztrateur délégné-i tisztséget, most négy tagból álló végrehajtó bizottságot választanak, akik közül kettő lesz magyar és kettő román. A román érdekeltség képviselői mindkét vállalatnál körülbelül ugyanazok voltak. A román gazdasági élet legkiválóbb vezetőszemélyiségei között N. P. Stefanescu, T. Constantinescu v. miniszter, I. Duca volt miniszter, a liberális párt vezetője, Dimitrie Dobrescu, Albert Popovici-Tasca volt miniszterek, O. Kaufmann, Adolf Berkovici, I. Comsa, I. I. Demetrescu, Ilie Beu bankigazgatók foglaltak helyet az igazgatóságban. A magyar érdekeltség részéről még tagjai lesznek az igazgatóságnak továbbra is Scitovszky Tibor, Vida Jenő, Végh Károly, Fellner Henrik, Gratz Gusztáv, Hegedüs Lóránt, Deszberg Antal és Reimann Ernő.

A fuziónak igen nagy jelentősége van, mert ezáltal az egész zsilvölgyi széntermelés egységes vezetés alá kerül.

A Petrosani a békében 13 millió métermázsa szént termelt. Ez a mennyiség a háború után 5 és félmillió métermázsa csökkent, de már 1929-ben 10,2 millió métermázsa emelkedett, hogy a múlt évben ismét 8,6 millióra csökkenjen. A Lupeni bányáinak békebeli termelése 6,4 millió métermázsa volt, a tavalyi termelés pedig 4,6 millió métermázst tett ki. A viszonyok kedvező alakulása esetén az egyesített bányák könnyen elérhetik az évi 20 millió métermázsa termelést.

UJSÁG

MINDEN SZOMBATI SZÁMÁBAN INGYEN

MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES

RÁDIÓ-

MELLÉKLET

TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: Sándor Iván hírlapiroda, Löbl hírlapiroda aradi cégeknél

= Az autóbiztosítók kartellje. A franciaországi autóbiztosító társaságok a külföldi biztosítók erős konkurrenciája következtében, a legutóbbi években egyre nagyobb nehézségekkel küzdenek és tarifájukat oly mélyre voltak kénytelenek leszállítani, hogy ráfizetéssel dolgoztak. Az autóbiztosítók most a külföldi intézetek bevonásával, kartellbe akarnak tömörülni és tetemesen fel fogják emelni a biztosítást díjakat.

= Az Egyesült-Államok deficitje. Az Egyesült-Államok deficitje a kincstári hivatal kimutatása szerint, az utolsó tíz hónapban 878,571.129 dollárt tett ki, amely tíz esztendő óta a legmagasabb deficitszámot jelenti. Arra számítanak, hogy június végéig a költségvetési hiány egy milliárd dollárig fog emelkedni. A kincstári hivatal a deficitet hosszú lejáratú kincstári utalványok kibocsátásával akarja fedezni.

Parlamenti képviselétről tárgyal a kormánnyal az ország gyáripára

Sürgött az UGIR a kényszeregyezségi eljárás radikális módosítását —
Kívánságok a munkanélküliség enyhítésére

Bucurestiből jelentik: A gyáripárosok szövetségének országos vezetősége tegnap este hat óraker nagyobbszabású megbeszélést tartott, amelyen a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel, körvonalazta a szövetség, illetőleg a gyáripárnak a kormányhoz való viszonyát. Busila elnök expozét tartott, amelyen annak a reményének adott kifejezést, hogy a lorga-kormány a gyáripár régi kívánságait teljesíteni fogja és lehetővé teszi a gyáripár által javasolt intézkedésekkel, hogy a termelőipar válsága enyhüljön.

Az összehívott memorandumba foglalta midazokat a javaslatokat, amelyek a gyáripár szerint alkalmasak arra, hogy a válságból kivezető utat megkönnyítsék. A memorandum többek között kéri, hogy sürgősen változtassák meg a kényszeregyezségi rendszert, mert a hitelezők képtelenek már védekezni a rosszhiszemű adósok ellen. A kényszeregyezségi eljárásokat folytassák le a bíróságok két hét alatt. A fizetendő kvótákat ne a kényszeregyezés kimondásától, hanem a kényszeregyezségi kéréstől számítva kelljen fizetni.

A munkanélküliség megszüntetése érdekében tiltsák el a külföldi munkások bejövetelét, a külföldi gyártnányok és anyagok vám-

kedvezménye is szűnjön meg, hogy a belföldi ipar termelhesse, a közmunkák az egész vonalon induljanak meg, de nemcsak a közintézmények ezévi költségvetésére, hanem a következő évek költségvetésének terhére is, ezenkívül biztosítson az állam messzemenő adókedvezményt az új épületekre.

A memorandumot ma adják át a kormány illetékes tagjainak.

A gyűlésen bejelentette a vezetőség, hogy érdemleges tárgyalások folynak a kormánnyal, arra nézve, hogy a gyáripár megfelelő parlamenti képviselőt kapjon a mostani válsztások során.

= Kényszeregyezségeket kért Szántay János nagyváradi kalapgyáros. Nagyváradról jelentik: Tegnap délelőtt újabb kényszeregyezségi kérelem érkezett a nagyváradi törvényszékhez. A kérelmet Szántay János kalapgyáros nyújtotta be, akinek a passzívái közel 500.000 lejt tesznek ki, míg aktívái csaknem megközelítik a passzívát. Szántay János a beadott kényszeregyezés szerint, 60 százalékot ajánlott fel hitelezőinek. A kérelem fölött a napokban dönt a törvényszék.

= Mintavásár Bariban. A Kereskedelmi és iparkamara közli: A bari-i második keleti mintavásárt, melynek hivatása, hogy az Olasz országgal való kereskedelmi kapcsolatokat fejlessze, a folyó évben szeptember 6—21 között tartják meg.

= Kanada buza-exportja. A március 31-én lejárt gabona-export évben Kanada az előző évi 177 millió bushel búzával szemben 117 millió bushelt szállított külföldre, amelynek értéke az áruk nagyarányú esése következtében 117 millió dollár összeggel, tizennyolc százalékkal kevesebb, mint az előző esztendőben.

A szerkesztésért felelősen
SALGO HENRIK

NYILTEÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget
Értesítés!

Textil-üzletemet a Piața Avram Iancu 9. sz. (volt Szabadság-térre) helyeztem át a volt **SCHWARTZ TESTVÉREK**-féle helyiségbe.

Egyben tudatom, hogy **sikerült egy csödtömeget megvennem**, melyet ugyan-ezen helyiségben árusítok detailban is, **meglepő olcsó árakon.**

Teljes tisztelettel:
MENCZER IMRE

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kértük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetéseknek vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉUTÁN 6 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

GYERMEKTELEN, mindenhez értő házmesterpár felytetetik jó jövedelemmel. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1542

LAKÁS.

KIADO különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, v. Zrinyi-ucca 12. sz. 1546

DISCRÉT BEJÁRATU csinosan butorozott szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1545

KETSZOBÁ, konyhás 1-2 emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás 10tőren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Kiadó azonnalra

két egyszobás és kétszobás lakások, valamint egy lépcsőházi uccai garcon lakás. Érdeklődni: Stera Lipót náztulajdonosnál, Str. Matei Corvin (v. Hunyadi-u.) 1.

Nem lesz üres lakása,

ha a kiadó lakásról apróhirdetést tesz közzé az

Aradi Közlöny-ben.

VÉTELESELADAS.

ELOSZOBÁFAL 700 lej, fekete szalon 1500 lej, restaurált intarziás szekrények 3500 lej drb.a, székek 140 lej darabja, Biedermayer divány 1200 lej, antik éjjeli szekrény 400 lej, antik asztali lámpa 600 lej, in-arz as tükör alá való asztal 450 lej, antik ágyak drbja 800 lej, ezüst evőeszközök, különböző dísz tárgyak, stóreok, festmények, zongorák, tükrök, vitrinek s.b. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete S.r. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Legtinomabb hideg hollandi

CACAO

Aradi Tejcsarnok üzletben
1/4 lt. 6.— Lej.

MACULATURA PAPIR 6 kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Olcsó hét! Férfi, női és gyermekcipők, saját készítésűek. Férficipő 450 lejtől, női cipő 250 lejtől, gyermekcipők a legolcsóbb árban. Czernóczy cipőüzlet, Arad.

Főleg nélkül egy évi részletre vásárolhat kerékpárt „MOTORICA”-nál. Arad, volt Asztalos Sándor-ucca 12. **Kerékpár-kölesöznés**, rossz villanygökök és rossz rádió elemek becserélése ráfizetéssel újakra. Vörös világító 18.— Lej.

GARANTALOM A BIZTOS ÉS GYORS SIKERT

ugy az eladó, mint a vevőnek, ha 10 év óta fennálló bizományi üzletemhez fordul. Megrendelém részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálakat és tálcaikat, antik ezüstöket, perzsa ebédlőszőnyegeket és szalon terítőket, Tonnet székeket, márkás figurális porcellánokat, dísz tárgyakat, Biedermayer vagy empir téggyómpát és írőasztalt stb. **Kívánatra házhoz megyek.** — **SALGONÉ bizományi üzlete** Arad, Strada Horia Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnal kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

A marosparti nyári mozi vendéglő helyisége 1931. évadra bérbeadó.

Érdeklődni a 1543 „VICTORIA” bankban.

Primăria Comunei Cermei. Nr. 696/1931.

CONCURS.

Primăria comunei Cermei, Jud. Arad, publică concurs pentru ocuparea postului de impiegat la această Primăria.

Salariul este 2000 lunar. Reflectanții vor înainta actele prevăzute la Art. 7. din Regulamentul Legii statutul funcționarilor Publici.

Cererile nu se vor înainta până la data de 20 Maiu 1931.

Cermei, la 28 Aprilie 1931.

1544 Primăria.

Veszek, cserélek, kölcsönzök és eladok egyévi részletre

kerékpárt és motor-kerékpárt, — Rosz villanygökök és elemek becserélése AURA elemekre **MOTORICA**-nál, volt Asztalos Sándor-ucca 12. szám. Kerékpárra piros világító 18.— Lejert.

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Vizumát pontosan és előnyösen Arad leg-régibb vizumirodája Sándor Ferenc-cég intézi.